

**ПРАВИЛА ЗА РАБОТА НА
ПЛАТФОРМА ЗА ТЪРГОВИЯ
ГАЗОВ ХЪБ БАЛКАН ЕАД (ГХБ)**

Balkan Gas Hub

В сила от: ноември 2019 г.

Версия 1.0

Съдържание

1. Общи принципи	4
1.1. Представяне на компанията	4
1.2. Организиране на пазара на ГХБ.....	5
1.3. Правна и регулаторна рамка	7
2. Приемане на членове на ГХБ и достъп до услуги	10
2.1. Условия за членство в ГХБ	10
2.2. Прием на членове на ГХБ	13
2.3. Технически достъп до платформата за търговия на природен газ на ГХБ.....	14
2.4. Допускане на търговци.....	15
2.5. Процедурни правила	16
3. Продукти.....	18
3.1. Описание на продуктите	18
3.2. Пазарна зона	19
3.3. Пазарни сегменти	20
4.1. Принципи	22
4.2. Правила относно Офертите.....	22
4.3. Правила за сравняване.....	28
4.5. Финансови услуги и механизми за управление на кредитния риск	29
5. Общи условия за услугите.....	30
5.1. Пазарна дейност	30
5.2. Използване на технически системи	31
5.3. Използване на пазарни данни.....	33
5.4. Отговорност и юрисдикция.....	34
5.5. Разни	37
5.6. Въвеждане на ограничителен режим/ временно ограничаване на снабдяването с природен газ..	38
6. Кодекс на поведение.....	38
6.1. Преамбюл.....	38
6.2. Обхват на приложение.....	38
6.3. Определения.....	38
6.4. Правила на поведение при търговия на ПТ на ГХБ.....	39
6.5. Поведение на членовете на ГХБ и упълномощените търговци към клиенти трета страна	41
6.6. Инструкции, информация и санкции	43

6.7. Пазарен надзор.....	43
7. Докладване	45
7.1. Информация за сделката	45
7.2. Информация за цени	45
7.3. REMIT Организиран пазар - Докладване	46
Приложение 1: Определения	50
Приложение 2: Споразумение за членство.....	54
Приложение 2А: Регистрационна форма	57
Приложение 3: Ценова листа	61
Приложение 4: Краткосрочен сегмент	63
Приложение 5: Ръководство за потребители на ПТ на ГХБ	68

1. Общи принципи

1.1. Представяне на компанията

ГАЗОВ ХЪБ БАЛКАН ЕАД (ГХБ) е еднолично акционерно дружество, регистрирано на 18.01.2019 г. При регистрацията и в началото на дейността на компанията, 100% от капитала принадлежи на Булгартрансгаз ЕАД (БТГ), дъщерна компания на Български Енергиен Холдинг ЕАД и комбиниран оператор, предлагащ услуги по пренос и съхранение на природен газ.

Газов хъб Балкан ЕАД става реалност в резултат на концепцията за изграждане на газоразпределителен център (хъб) на територията на България, в основата на която е идеята от разнообразни реални физически точки на газопреносната система да постъпват от различни източници значителни количества природен газ за по-нататъшно транспортиране. В синергия с физическата инфраструктура на газоразпределителния център и в допълнение към нея, компанията осигурява необходимите предпоставки за изграждане на първия ликвиден физически и търговски газов хъб в региона на Югоизточна Европа, базиран в България.

Чрез платформата за търговия се осигурява търговска среда за организиран борсов пазар на природен газ за търговия на двустранен принцип, която отразява нуждите на пазарите на природен газ в рамките на Газов Хъб Балкан. Целта е повишаване на ликвидността на пазара на природен газ в България и региона на Югоизточна Европа.

В качеството си на държава членка от ЕС, България прилага изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) № 312/2014 за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (NC BAL).

На 15 ноември 2019 г. ГХБ разработи и стартира платформа за търговия (ПТ на ГХБ) със спот сегмент за краткосрочни стандартизирани продукти (КСП) за пазарните зони за природен газ на България (Краткосрочен сегмент). Продуктите, които се предлагат, са смяна на собствеността на газа на виртуалната търговска точка (ВТТ), както и локални, времеви и локални времеви продукти, съгласно NC BAL. Продуктите са търгуеми на балансиращите зони както в националната газопреносна мрежа (НГПМ), така и в газопреносната мрежа за транзитен пренос (ГМТП).

В допълнение към Краткосрочния сегмент, ГХБ ще разработи и предложи два нови пазарни сегмента (Пазарен сегмент) - сегмент за търговия с продукти със срок над 7 газови дни (Дългосрочен сегмент) и сегмент за изпълнение на Програми за освобождаване на газ (Сегмент на ПОГ). След въвеждането на тези нови Пазарни сегменти, настоящите Правила за работа на платформа за търговия на природен газ (Пазарни правила на ГХБ) ще бъдат съответно изменени, като ГХБ ще информира всички заинтересовани страни чрез публикувано Пазарно известие на интернет сайта си.

ПТ на ГХБ предоставя също възможност на оператора на преносна система (ОПС) да балансира своите краткосрочни балансиращи нужди в съответствие с Член 10, параграф 1 от NC Bal. Така операторът на преносна система може да търгува и на Краткосрочния пазарен сегмент на ГХБ, като в някои случаи е и търговски партньор (потребител на ПТ).

ГХБ осигурява прозрачно спазване на Регламент (ЕС) №1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар на едро (REMIT), като се гарантира, че се избягва търговията с вътрешна информация и опити за пазарна манипулация.

В настоящия документ ПТ на ГХБ, Организиран борсов пазар за природен газ на ГХБ и Пазар на ГХБ означават едно и също.

1.2. Организиране на пазара на ГХБ

1.2.1. Обхват на дейността

ГХБ е оператор на платформа за търговия на природен газ, съгласно българският Закон за енергетиката. ГХБ предлага търговия с природен газ за непрекъснати спот продукти за доставка на природен газ в България, както и други търгуеми продукти, подлежащи на одобрение от ГХБ, в допълнение към краткосрочните стандартизирани продукти, изисквани по NC Bal.

Във връзка с разпоредбите на Член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 1348/2014 относно прилагането на Член 8, § 2 и 6 от Регламент (ЕС) 1227/2011 (REMIT IR) като организиран пазар, ГХБ ще докладва информация директно на ACER в качеството си на регистриран механизъм за докладване и ще предлага споразумение за докладване на данни на участниците на пазара.

1.2.2. Дружество оператор

Газов Хъб Балкан ЕАД отговаря за функционирането на организирания пазар на ГХБ. Газов Хъб Балкан ЕАД може да възложи изпълнение на част от оперативните задачи, свързани с работата на организирания пазар на ГХБ, на трети страни. Независимо от това, Газов Хъб Балкан ЕАД остава във всеки случай отговорен пред членовете за функционирането на организирания пазар, без значение дали изпълнението на задачата е било възложено на подизпълнител или не.

При спешни случаи, ГХБ има право да издава съответни заповеди или мерки, за да се гарантира правилното провеждане на стопанската дейност на ГХБ и сетълмента на търгуваните трансакции. Такива заповеди или решения са задължителни за всички членове на ГХБ.

1.2.3. Организационни органи

ГХБ има следните организационни органи във връзка с работата на компанията и контрола върху функционирането на Организирания пазар на природен газ:

Управителен съвет;

Борсов съвет.

Управителният съвет и Борсовият съвет са независими органи, създадени с цел гарантиране на ефективни и съвременни правила за управление.

Борсовият съвет е орган, избран от представители на членовете на ГХБ и представители на акционерите. Има консултативна роля в процеса на вземане на решения относно Пазарните правила на ГХБ и по общи решения, свързани с функционирането на организирания пазар. Правилата за функциониране на

Борсовия съвет са публикувани на уебсайта на ГХБ.

1.2.3. Членове на ПТ на ГХБ

Членовете на ГХБ се утвърждават от ГХБ на база подадените от тях заявления за членство, в случай че отговарят на условията за това.

1.2.4. Функциониране на ПТ на ГХБ/Пазара на ГХБ

„Газов Хъб Балкан“ ЕАД е компанията, управляваща Пазара на ГХБ, осигурен чрез използване на ПТ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. В това си качество, „Газов Хъб Балкан“ ЕАД:

- определя критериите за членство за Пазара на ГХБ;
- сключва Споразумения за членство с кандидати, които отговарят на критериите на ГХБ, чрез които стават „Членове на ГХБ“;
- определя договори, търгуеми на ГХБ;
- определя изискванията и процедурите за Договорите за търговия;
- осигурява подходящо пазарно място за оферти за покупка и продажба съгласно Пазарните правила;
- установява и публикува референтни цени и маргинални цени за нуждите на ежедневното финансово изчистване на дисбалансите на ОПС;
- предава информация за сделките на ОПС за физическа доставка, необходима за заявките и повторните заявки към ОПС, както и за нуждите на разпределението на количества и балансирането, по-специално чрез уведомления за сделка, съгласно Член 5 (4) от NC BAL;
- когато сметне за подходящо, ГХБ предава информация за транзакции на организация за доставка или разплащане за целите на плащане или доставка
- чрез Звеното за пазарен надзор следи поведението на членовете на ГХБ, за да се гарантира коректното и надеждно функциониране на пазара;
- сътрудничи с БТГ, останалите ОПС, ако има такива, и Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), за да се поддържа работата на пазара и за предотвратяване на пазарни злоупотреби и манипулации;
- предлага споразумения за докладване на данни на членовете на ГХБ и докладва данни от тяхно име като регистриран механизъм за докладване (РМД), съгласно Член 6 (1) на REMIT.
- когато ГХБ сметне за подходящо и когато е приложимо, предава информация за транзакции на Клирингова къща;

1.2.5. Официален език и Обявления

Официалният език на Пазара на ГХБ е английски. Преводът на български език е за

информация. В случай на несъответствие между английската и българската версия на Пазарните правила на ГХБ или при всякаква друга комуникация, официалната водеща версия е английската.

Освен ако не е предвидено друго, Пазарните известия на ГХБ и други съобщения се изпращат по електронен път и съответно се публикуват на уебсайта на ГХБ.

1.3. Правна и регулаторна рамка

1.3.1. Основни принципи и разпоредби на ГХБ

Когато участват на пазара на ГХБ, членовете на ГХБ следва да спазват всички общи принципи и разпоредби на ГХБ, изложени в настоящите Пазарни правила и/или всякакви други приложими документи, регулиращи функционирането на борсовия пазар на природен газ. Поведение, което не съответства на тези общи принципи и разпоредби, води до съответните последици и санкции.

1.3.1.1. Споразумение за членство

Споразумението за членство се подписва между ГХБ и члена на ГХБ. С подписването на Споразумението за членство, члена на ГХБ се съгласява да спазва винаги Пазарните правила на ГХБ.

Споразумението за членство е Приложение 2 към настоящите Пазарни правила.

В случай на противоречие между Споразумението за членство и разпоредби на действащата версия на настоящите Пазарни правила, предимство имат разпоредбите на Правилата.

Споразумението за членство не може да се прехвърля, по никакъв начин, изцяло или частично, без предварителното писмено съгласие на ГХБ.

1.3.1.2. Правилата за работа на платформа за търговия на природен газ на ГХБ (Пазарните правила на ГХБ) са набор от правила, уреждащи отношенията между членовете на ГХБ и на членовете на ГХБ с ГХБ като оператор на платформата. ГХБ се ръководи от следните документи за осигуряване на правилното функциониране на Пазара на ГХБ:

Настоящите Правила за работа на платформа за търговия на природен газ;

Приложения 1 - 5 към Пазарните правила:

- Приложение 1 – Определения;
- Приложение 2 – Споразумение за членство;
- Приложение 2А – Регистрационна форма;
- Приложение 3 – Ценова листа;
- Приложение 4 – Краткосрочен сегмент;
- Приложение 5 – Ръководство за потребителя на ПТ на ГХБ.

Пазарни известия на ГХБ, съобщения и всички други решения, взети от ГХБ въз основа на общите принципи и разпоредби на настоящите Пазарни правила.

1.3.1.3. Продукти

Продуктите, предлагани на пазара на ГХБ, са подробно описани в Приложение №4 (Краткосрочен сегмент). Всички приложения към този документ са неразделна част от настоящите Пазарни правила.

1.3.1.4. Кодекс на поведение

В Кодекса на поведение се съдържат правилата за пазарно поведение, които трябва да бъдат спазвани от всички членове на ГХБ. Кодексът за поведение е неразделна част от Пазарните правила на ГХБ и е представен в Раздел 6: Кодекс на поведение

1.3.1.5. Промени в Пазарните правила на ГХБ

ГХБ може да допълва, изменя и редактира настоящите Пазарни правила и всички настоящи и бъдещи приложения. За процеса на вземане на решение се изисква официалното одобрение на Съвета на директорите.

Промените в Пазарните правила на ГХБ следва да се представят на Борсовия съвет, който може да даде предложения за приемането и/или редакция на тези промени. Предложения за изменение могат да се представят на Борсовия съвет от всеки от членовете му или директно до Изпълнителния директор на ГХБ ЕАД от всеки член на ГХБ.

Пазарните правила на ГХБ са задължителни за ГХБ, за всички членове на ГХБ и търговците, които имат разрешение да търгуват на ГХБ. Пазарните правила на ГХБ подлежат на одобрение от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) съгласно Член 21, точка 42 от Закона за енергетиката. ГХБ ЕАД може да променя настоящите Приложения и да добавя нови към Пазарните правила с решение на Съвета на директорите. Приложенията, свързани с продукти, такси и условия за членство и съответните им изменения, не подлежат на одобрение от Комисията за енергийно и водно регулиране.

ГХБ ЕАД може да въвежда нови пазарни сегменти, услуги и продукти, включително физически и виртуални продукти и/или газови деривати, които имат срок на доставка повече от един ден и не е задължително да отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисия за създаване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

1.3.1.6. Дата на влизане в сила на промените в Пазарните правила за работа на платформа за търговия на природен газ на ГХБ

Промените в Пазарните правила за ГХБ влизат в сила в деня на публикуването им, след одобрение от КЕВР.

1.3.1.7. Официални пазарни известия

ГХБ уведомява по електронен път членовете на ГХБ за промени в Пазарните правила и приложенията към тях, както и по отношение на промени и действия, които не изискват одобрение от страна на КЕВР чрез Пазарни известия, публикувани на уебсайта на ГХБ, включително:

Условия за приемане на членове на ГХБ;

напускане, оттегляне и отмяна на приемане на член на ГХБ;

- временно прекратяване на членство на ГХБ и оттегляне на временното прекратяване;
- временно прекратяване на видове договори и оттегляне на временното прекратяване;
- специални условия за продуктите спецификации;
- специални условия за управление на риска и управление на кредитния лимит;
- приложим календар за търговия (Календар за търговия);
- промени в изчисляването на референтната цена;
- валидна листа на цените и таксите, отстъпките и съответните условия, приложими за маркетмейкъри или доставчици на ликвидност;
- информация за промени в начина за плащане;
- контакти на оперативен персонал за поддръжка и часове;
- нефункционираща система или технически проблеми;
- санкции за неспазване на Пазарните правила;
- информация за правила за недобросъвестна търговия и административни такси;
- всякаква друга дейност по преценка на ГХБ.

С изключение на надлежно обосновани спешни случаи, подобни изменения ще бъдат съобщавани на Членовете чрез Пазарно известие най-малко 7 (седем) календарни дни преди влизане в сила на тези промени. Счита се, че Членовете приемат промените при влизането им в сила. Ако даден Член не приеме промените, може да прекрати едностранно Споразумението за членство през същия период.

1.3.2. Статут на Пазарните правила на ГХБ

1.3.2.1. Договорни взаимоотношения

Договорните взаимоотношения между ГХБ и членовете на ГХБ се уреждат в Споразумение за членство. С подписване на Споразумението за членство, членовете на ГХБ се задължават да спазват Пазарните правила на ГХБ.

Ако член на ГХБ не изпълни задължение, наложено от Пазарните правила на ГХБ, ГХБ има право временно да прекрати членството на члена на ГХБ или или достъпа му до определен пазарен сегмент, или да прекрати съответното Споразумение за членство с члена на ГХБ.

В случай на несъответствие: (а) Пазарните правила имат превес над Споразумението за членство; и (б) Пазарните известия имат предимство пред Пазарните правила.

1.3.2.2. Права и задължения на членовете

Услугите, предоставяни на членовете на ГХБ от ГХБ, както и правата и задълженията на членовете на ГХБ относно ГХБ, са представени в Пазарните правила на ГХБ.

2. Приемане на членове на ГХБ и достъп до услуги

2.1. Условия за членство в ГХБ

2.1.1. Член на ГХБ

Член на ГХБ е юридическо лице, което подписва Споразумение за членство с ГХБ, по силата на което е упълномощено да търгува на Пазара на ГХБ.

ОПС е член на Пазара на ГХБ по силата на сключено Споразумение за оперативно взаимодействие и обмен на данни между ГХБ ЕАД и ОПС в качеството му на мрежови оператор.

Всички останали членове на ГХБ на Пазара на ГХБ следва да са преминали през успешна процедура по получаване право на достъп съгласно Член 10а от Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръжения за съхранение на природен газ.

Друга предпоставка за сключване на Споразумението за членство в ГХБ преди създаването на клирингова къща, е наличието на валиден Договор за балансиране с ОПС, при пълно спазване на Правилата за балансиране на пазара на природен газ и Правилата за търговия с природен газ. При създаване на клирингова къща, настоящите Пазарни правила ще бъдат съответно изменени, като ГХБ ще информира всички заинтересовани страни чрез Пазарно известие на уебсайта си.

ГХБ ЕАД няма да налага ограничения по отношение на максималния брой регистрирани членове на ГХБ, както и не може да откаже сключване на Споразумение за членство, ако са изпълнени условията, цитирани по-горе и е извършена успешна проверка за съответствие.

За да изпълнят проверката за съответствие, кандидатите, които желаят да станат членове на ГХБ, трябва да отговарят на следните изисквания:

- Кандидатът има опит в една или повече от следните дейности: търговия с газ (енергия/стока), пренос на газ, експлоатация и поддръжка на газови съоръжения, предоставяне на газови услуги или всякакви други дейности, свързани с газ и енергия;
- Кандидатът спазва изцяло всички разпоредби на настоящите Пазарни правила, включително изискванията за достъп до платформата за търговия;
- Кандидатът е получил всички необходими лицензи, разрешения и съгласие за търговия на Виртуалните търговски точки, съответните ИТ и други точки на газопреносната система;
- Кандидатът не е ограничен по закон по отношение на възможностите си да прави бизнес, по-конкретно поради несъстоятелност или ликвидация;

При писмено искане от ГХБ, кандидатът или съответният член представя всички документи и/или информация, доказващи че са изпълнени предпоставките за членство.

2.1.2. Търговия на ГХБ

Търговията на пазара на ГХБ се извършва единствено от членове на ГХБ, като те могат да извършват търговска дейност в областта на покупко-продажбите за собствена сметка (собствени транзакции) или от свое име за сметка на трета страна.

Ако член на ГХБ възнамерява или ще извършва транзакции от името на трета страна (**Клиент трета страна**), тогава:

- (a) Членът на ГХБ носи отговорност за подобни транзакции на Клиент трета страна;
- (b) ГХБ няма никакви задължения към Клиенти трета страна;
- (c) Членът на ГХБ, при поискване, предоставя всякаква информация, която може разумно да се изисква от ГХБ, отнасяща се до самоличността или правното състояние на всеки Клиент трета страна; и
- (d) ГХБ има право да ограничи или прекрати подобни транзакции от името на един или повече Клиенти трета страна при поискване от тях.

2.1.3. Видове членове на ГХБ

Членове на ГХБ могат да бъдат:

- Търговци на природен газ;
- Обществени доставчици на природен газ;
- Добивни предприятия за природен газ;
- Оператор на газопреносна мрежа (ОПС);
- Оператор на газоразпределителна мрежа (ОРС);
- Оператори на съоръжения за съхранение на природен газ;
- Оператори на съоръжения за втечнен природен газ;
- Комбинирани оператори и/или
- Клиенти и крайни снабдители на природен газ.

Всички членове на ГХБ имат еднакви права и задължения към ГХБ. Междувременно, ОПС може да търгува на платформата за търговия с цел извършване на балансиращи действия, като закупува и продава необходимото количество природен газ, което не се определя като търговия с природен газ. Това право на ОПС е регламентирано в Член 176, параграф 5 от българския Закон за енергетиката.

2.1.4. Ангажимент за маркетмейкинг

Някой от членовете на ГХБ може да предложи на ГХБ да стане **Маркетмейкър**, за

да се увеличи ликвидността по договор, приет за търгуване. ГХБ по своя собствена преценка решава дали да се подпише подобно Споразумение.

Маркетмейкърите поемат задължението да определят цените „купува“ и „продава“ за един или повече продукти, приети за търговия, на непрекъсваема база или в определени моменти от време по искане на ГХБ, съгласно условията, посочени в Споразумението за маркетмейкинг. Конкретните условия на задължението за маркетмейкинг следва да се съдържат в Споразумението за маркетмейкър, което включва най-малко следното:

- спецификация на видовете продукти;
- задълженията, свързани с покупката и продажбата;
- минимални търгувани количества в MWh/ден, съобразно периода и договорената програма за доставка;
- определяне на покупна и продажна цена за един или повече продукти, приети за търгуване, на постоянна база, съгласно Търговския календар, или в специфичен момент по искане на ГХБ или маркетмейкъра, съгласно условията на Споразумението за маркетмейкинг и настоящите Правила;
- максималната разлика между цени „купува“ и „продава“ в лв. и
- минимален времеви период, в който се изпълнява задължението.

В зависимост от договореното между страните, в Споразумението за маркетмейкинг може да се посочват и отстъпки и намалени цени на такси и други предимства, на които има право маркетмейкъра в замяна на своя маркетмейкинг ангажимент, както и други договорни условия, които страните смятат за нужно и съгласуват.

Предвид обстоятелството, че маркетмейкъри могат да бъдат само членове на ГХБ, остава валидно изискването за сключване на Споразумение за членство на ГХБ.

ГХБ ще публикува редовно списък на определените маркетмейкъри съгласно условията, посочени в сключените Споразумения за маркетмейкър, като не се разкриват търговските условия на подписаните Споразумения за маркетмейкър, освен ако съответният маркетмейкър изрично не е заявил съгласието си.

2.1.5. Задължение за осигуряване на ликвидност

Всеки член на ГХБ може да предлага на ГХБ да изпълнява ролята на **„Доставчик на ликвидност“** с цел повишаване на ликвидността на определен продукт, допуснат до търговия на ГХБ. Независимо от това, ГХБ преценява дали да подпише Споразумение за осигуряване на ликвидност с члена на ГХБ, който предлага да изпълнява подобен ангажимент.

Условията, при които Доставчикът на ликвидност включва конкретни мерки за повишаване на ликвидността на пазара на ГХБ, включително задължения за обем, са в съответствие с подписано Споразумение за осигуряване на ликвидност.

ГХБ има право да избира Доставчик на ликвидност за определен период сред своите членове, отговарящи на предварително определени условия за изпълнение на

задълженията на Доставчика на ликвидност.

ГХБ ще публикува списък на определените Доставчици на ликвидност, но няма да разкрива търговските условия, определени в сключените Споразумения за осигуряване на ликвидност, освен в случаите на изрично съгласие на Доставчика на ликвидност.

2.2. Прием на членове на ГХБ

2.2.1. Общи изисквания за прием на членове на ГХБ

Приемът на определен Кандидат за член на ГХБ се извършва въз основа на следните критерии:

- Кандидатът е удовлетворил изискванията на ГХБ по отношение на опит, надеждност, репутация и икономически капацитет на дружеството си;
- Кандидатът е преминал през успешна процедура по предоставяне на достъп по реда на Член 10а от Правилата за предоставяне на достъп;
- Кандидатът е осигурил надлежен сетълмент на транзакциите на ПТ посредством сключен Договор за балансиране с ОПС;
- Кандидатът е определил лица, които да действат от негово име в качеството на Търговец и е доказал, че отговарят на необходимите технически изисквания за достъп до търговската информационна система на ГХБ;
- Кандидатът е подписал договор с определената от ГХБ клирингова къща, когато това стане приложимо.

Въз основа на горепосочените предварителни условия и след проверка за съответствие (виж раздел 2.1.), ГХБ по своя преценка взема решение дали да приеме определени кандидати за членове на ГХБ.

2.2.2. Прием в ГХБ

ГХБ решава относно приема на членове на Пазара на ГХБ, съгласно Пазарните правила на ГХБ, включително отхвърляне на кандидатури при непълно заявление, въз основа на задълбочена проверка на подадените документи.

След като бъдат изпълнени всички изисквания за прием, ГХБ подписва Споразумение за членство и изпраща до новоприетия член на ГХБ писмо за приемането му.

След получаване на писмото за прием, членът на ГХБ има право да търгува на Пазара на ГХБ. Имената на новоприетите членове на ГХБ се публикуват в Пазарно известие до настоящите членове на ГХБ през уебсайта на ГХБ.

Ако ГХБ реши да не приеме кандидат, трябва да представи мотиви за решението си.

2.2.3. Необходими документи за прием

Заявленията за членство включват следните елементи:

- надлежно подписано Споразумение за членство в 2 оригинала;

попълнена Регистрационна форма;

както и следните съпровождащи документи:

- (а) копие на потвърждение за получен достъп от ОПС;
- (б) извадка на сключен Договор за балансиране с ОПС;
- (в) уведомление за членство с клиринговата къща, когато стане приложимо след въвеждането ѝ;
- (г) сертификат за седалище и адрес;
- (д) декларация дали Кандидатът желае да подпише Споразумение за докладване на данните с ГХБ съгласно Член 6, §1 на REMIT.
- (е) удостоверение за актуално състояние на Кандидата или еквивалентен документ съгласно националното законодателство на страната, в която е регистриран (издадено не по-рано от 30 календарни дни преди подаването) и
- (ж) копие от заверен спесимен на подпис на упълномощените представители.

ГХБ може да изисква допълнителна информация за отчитане на специалните характеристики на Кандидата. Кандидатът гарантира достоверността на тази информация и представя доказателства за това, когато е нужна, като предава копия на оригиналните документи. Тези документи се изпращат на ГХБ на английски и/или български език в зависимост от искането на ГХБ.

2.2.4. Упълномощени представители

Членовете на ГХБ назначават поне един упълномощен представител, избран измежду служителите под тяхно ръководство или действащи от негово име, който ще бъде лицето за контакт на ГХБ по административните въпроси, предприети в съответствие с Пазарните правила.

Могат да бъдат назначени също:

представител, отговорен за фактурите/плащанията;

IT представител;

представител по въпроси, свързани с членството.

Право да искат от ГХБ промени в областите, които ги засягат, имат единствено подобни упълномощени представители.

2.3. Технически достъп до платформата за търговия на природен газ на ГХБ

2.3.1. Изисквания за технически достъп

Техническите изисквания за свързване към търговската система на ГХБ са изпълнени, ако членът на ГХБ е оборудван с IT-съоръжения, които са съобразни с изискванията в съответствие с Пазарните правила на ГХБ относно техническото оборудване.

Специфичните правила и изисквания за технически достъп са изброени в Приложение 5, Раздел 4 и съдържат необходимата информация за лицензи, конфигурация, тип операционна система, достъп до софтуер, оперативна и

техническа документация и друга специфична информация.

2.3.2. Търговска сметка

След подписване на Споразумението за членство, ГХБ определя за всеки търговски потребител (допуснат от съответния член на ГХБ) една Търговска сметка и парола за свързване към търговската система на ГХБ. Членът на ГХБ може да поиска от ГХБ да определи допълнителни Търговски потребители или да изтрие съществуващи потребители.

ГХБ създава търговската сметка и може да прави съответните промени по нея при необходимост (в т.ч. акаунти на членове на ГХБ, акаунти на търговци/потребители, номера на търговци, пароли и други).

2.4. Допускане на търговци

2.4.1. Допускане на търговци до търговия

Търговец е лице, което има право да търгува от името на конкретен член на ГХБ на ПТ на ГХБ след успешно преминат курс на обучение. Търговецът може да бъде активен и да извършва сделки на ПТ за един член на ГХБ по всяко време, на един или повече Пазарни сегменти.

2.4.2. Идентификация на търговците

Членовете на ГХБ оперират на ПТ чрез един или повече Търговци под тяхно ръководство или от тяхно име. Членовете на ГХБ са длъжни незабавно да уведомяват ГХБ за всяка промяна в списъка на своите упълномощени Търговци и/или промени в разпределението на конкретен Търговец към някой от Пазарните сегменти. Търговците са идентифицирани в ГХБ и са единствените лица, упълномощени да правят, променят или анулират оферти.

Членовете на ГХБ носят отговорност за действията на лице, действащо под тяхно ръководство или от тяхно име, независимо дали това лице е идентифицирано като Търговец. Също така, членовете на ГХБ носят отговорност за действията на Търговец, деклариран пред ГХБ като упълномощен, независимо дали този Търговец действа под ръководство на члена или от негово име, докато членът на ГХБ не поиска спиране на достъпа на този Търговец до ПТ на ГХБ.

2.4.3. Умения

Членовете на ГХБ гарантират, че посоченият Търговец притежава всички необходими умения и квалификации, за да търгува на ПТ. Това означава всеки Търговец да получи копие от всички документи, издадени от ГХБ, включително настоящите Пазарни правила и всички техни Приложения и да потвърди че ги разбира, както и:

Структурата и средата на пазара на ГХБ;

Използване на търговската система на ГХБ;

Всички съответни спецификации на продукта и/или на договора;

Всякаква други документи по преценка на ГХБ.

2.5. Процедурни правила

2.5.1. Продължителност на членството

Условията за членство в ГХБ, валидността и периодът на дадено Споразумение за членство се определят в съответното Споразумение за членство.

2.5.2. Съобщаване на информация

След получаването на право да търгуват на организирания пазар, членовете на ГХБ следва да уведомяват ГХБ незабавно за всякакви промени от фактическо или правно естество, които биха могли да доведат до неизпълнение на условията за прием, по-специално:

(1) Промени в юридическия статус, например:

промени в обстоятелствата по отношение изискванията на членството;

прекратяване, временно прекратяване или промени в Споразумението за клиринг, когато е приложимо;

съществени промени спрямо информацията, предоставена в документите, приложени към Заявлението за членство;

(2) Промени в техническото или организационно състояние на членовете, доколкото такива промени оказват влияние върху достъпа до ГХБ.

(3) Промени в правната или регулаторната рамка или съдебната практика, които оказват влияние върху спазването на изискванията за членство и пазарните правила.

(4) За членовете на ГХБ, които представляват Клиент трета страна, промените в списъка на техните Клиенти трети страни.

Всеки член на ГХБ незабавно уведомява ГХБ в писмена форма за всяко съществено изменение в условията, настъпили след първоначалното му приемане на ПТ на ГХБ. Нарушаването на това задължение може да доведе до незабавно прекратяване на членството на член на ГХБ. В случай че член на ГХБ не успее незабавно да информира ГХБ за подобни промени и в резултат на това сделка не може да бъде изпълнена финансово или физически, членът на ГХБ носи отговорност за всяка загуба или вреда, нанесена от него или от контрагент към конкретен Договор.

2.5.3. Прекратяване на членството в ГХБ

Член на ГХБ има право да прекрати членството в ГХБ с не по-кратко от 14 (четирнадесет) календарни дни писмено уведомление до ГХБ. Прекратяването ще бъде в сила след като ГХБ официално информира този член относно прекратяване на Споразумението за членство.

ГХБ има право да прекрати членството на ГХБ, ако един или повече пъти: а) едно от изискванията за прием престава да бъде изпълнено от член на определена дата след приемането; (б) Членът не успее да извърши съответните доставки, плащания и/или да уреди други дължими и платими такси, както е предвидено в Пазарните правила на ГХБ или в Договорите/Споразуменията; в) всякакви други многократни нарушения на настоящите Пазарни правила.

Прекратяването на членството в ГХБ води до прекратяването приема на Търговците,

допуснати до търговия на ПТ, действащи от името на съответния член на ГХБ.

ГХБ публикува прекратяването на членството в ГХБ под формата на Пазарно известие през уебсайта на ГХБ.

2.5.4. Последници от прекратяването на членството в ГХБ

Ако член на ГХБ прекрати членството си в ГХБ или членството в ГХБ бъде прекратено от ГХБ, членът на ГХБ е длъжен да изпълни задълженията си, произтичащи от трансакции, изпълнени от негово име до датата на прекратяването, дори ако това изисква члена да предприеме определени действия след датата на прекратяването. Членът на ГХБ е длъжен да плати неизплатени и дължими суми, да достави или поеме доставка на природен газ и да анулира всички Оферти в търговската система.

Задълженията на члена според Споразумението за членство приключват едва след изпълнение на изискванията от настоящия параграф. Страните уведомяват ГХБ за изпълнението на задълженията в писмена форма.

2.5.5. Временно прекратяване на правото за търговия

ГХБ има право да прекрати Споразумението за членство, ако членът не спазва Пазарните правила, като в такъв случай представя обяснение за своето решение. Ако по свое усмотрение ГХБ сметне, че едно от условията за прием не е изпълнено, може да нареди прекратяване на членството на член на ГХБ. Прекратяването на членството на член на ГХБ може също да бъде наредено, ако членът на ГХБ не е извършил плащане на дължимите такси или не успее да поддържа необходимите финансови гаранции, ако са приложими. ГХБ може също да спре достъпа на член на ГХБ до организирания пазар на ГХБ:

- (а) ако членът на ГХБ не изпълни задълженията си към други членове на ГХБ за доставки на природен газ и/или своевременни плащания;
- (б) в случай на съществени нарушения на Пазарните правила на ГХБ и/или други регулаторни документи;
- (с) по искане на Клиринговата къща, ако/когато е приложимо.

2.5.6. Последници от временното прекратяване на правото за търговия

През времето на временно преустановяване на правото за търговия на член на ГХБ, се преустановява и правото на търговия на ГХБ за упълномощените от него търговци. Отменят се всички оферти и съответният член на ГХБ не може да започва нови.

ГХБ не носи отговорност пред членовете на ГХБ за последици, настъпили в резултат от временното прекратяване, направено по искане на Клиринговата къща.

ГХБ ще издаде Пазарно известие до всички членове на ГХБ по отношение на подобно прекратяване. По свое усмотрение ГХБ може да реши да не издава Пазарно известие, когато счита, че прекратяването е настъпило поради изцяло техническа причина, която може да бъде разрешена своевременно.

2.5.7. Неправоспособност на търговски членове

Член на ГХБ може да бъде изключен от търговия и приемането му да бъде временно преустановено, ако на ГХБ бъде представено съществено доказателство, че този

член не е в състояние да извърши доставка по отношение на физическата доставка на природен газ или финансовото плащане към някой от своите контрагенти.

В такъв случай всички оферти на члена на ГХБ биват автоматично отменени на ПТ. ГХБ не носи отговорност към членовете на ГХБ за последиците от закриването или отмяната на офертите при горепосочените обстоятелства.

Когато на член на ГХБ бъде прекратено правото да търгува, ГХБ информира за това останалите членове на ГХБ чрез публикуване на Пазарно известие.

3. Продукти

3.1. Описание на продуктите

3.1.1. Продуктови спецификации

Продуктите, търгуеми на организирания пазар на ГХБ, са продукти за физическа доставка (подаване към и изтегляне от мрежата) на природен газ в българската газопреносна система, продукти за смяна на собствеността на газа на ВТТ, както и всички други продукти, определени от ГХБ.

Краткосрочните стандартизирани продукти, налични и търгуеми на организирания пазар на ГХБ съобразно изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014, имат следните характеристики:

- Зони на доставка:
  - Национална газопреносна мрежа
  - Газопреносна мрежа за транзитен пренос
  - Локални точки
- Матуритет:
  - В рамките на следващия час (СЧ)
  - В рамките на деня (Д)
  - Ден напред (ДН)
  - Уикенд (УИ)
  - Отделни дни (ОД)
  - Празници (според българския календар)
  - Временни продукти
- Цена (отбелязване): 0,05 BGN/MWh
- Отбелязване на обем/размер: 1 MWh/h

3.1.1.1. Действие на продуктите

При потвърждение на оферта, членът на ГХБ е строго задължен да изпълни ангажимента си на определената дата и час:

на ВТТ) и да уреди транзакцията на определената цена;

 за продавача – да осигури доставката (подаване в мрежата или покупка на газ на ВТТ) и получи уреждането на транзакцията на определената цена.

3.1.2. Правила за вписване в списък на продуктите

3.1.2.1. Приемане на продукти

ГХБ има право да реши кои продукти могат да бъдат допуснати или спрени от търговия. Пет работни дни преди допускането или спирането на съответния продукт се изпраща Пазарно известие.

Търгуват се единствено продуктите, вписани в Търговския календар.

3.1.2.2. Спецификации на продукта

ГХБ определя спецификациите на всеки понастоящем търгуван продукт, представени в Приложение 4 (Краткосрочен сегмент) към настоящите Пазарни правила.

3.1.2.3. Отмяна и временно прекратяване на търгуването на продукти

ГХБ може да отмени търговията с продукти или да преустанови търговията на ПТ, ако прецени, че коректното търгуване на Пазара на ГХБ е застрашено и/или ако подобно действие изглежда необходимо поради друга разумна и съществена причина. ГХБ може също да преустанови търговията (изцяло на ПТ или по отношение на отделни договори), ако прецени че това се налага по технически причини. В случай на отмяна на търговия на отделни продукти или временно преустановяване на търговията на ГХБ, ГХБ издава Пазарно известие, за да информира незабавно членовете на ГХБ.

Ако търговията на ГХБ е изцяло или частично преустановена, за временното преустановените договори не може да се въвеждат нови оферти и всички съществуващи оферти автоматично се анулират. ГХБ може по своя преценка, в случай на временно преустановяване, да издаде различни инструкции за всеки отделен случай.

3.1.2.4. Активиране на продукт

Пазарните правила на ГХБ могат да съдържат продукти, без те да са налични за търговия, докато не бъдат осигурени всички необходими условия (технически, регулаторни и други приложими). Търгуват се единствено продуктите, вписани в Търговския календар. Всички членове на ГХБ ще бъдат информирани с Пазарно известие за промени в предлаганите продукти (новодобавен продукт, изтегляне/спиране на продукт и др.)

3.2. Пазарна зона

3.2.1. Пазарна зона на ГХБ

На Пазара на ГХБ могат да се сключват договори за природен газ с физическа доставка в българската газопреносна система, оперирана от БТГ, включваща национална газопреносна мрежа и газопреносна мрежа за транзитен пренос, формиращи съответните балансови зони, при условията на подписано

Споразумение за сътрудничество между БТГ и ГХБ.

Пазарната зона на ГХБ може да включва и доставка на продукти в мрежите на други действащи ОПС на територията на България и извън нея, при подписване на съответните Споразумения за междусистемна свързаност, когато преобладаващите пазарни условия го позволяват.

3.3. Пазарни сегменти

Един Пазарен сегмент се състои от търгуеми продукти, пазарни зони, пазарни процедури и приложимите за сегмента срокове.

Към момента на влизане в сила на настоящите Пазарни правила, на Пазара на ГХБ се въвеждат следните пазарни сегменти:

3.3.1. Сегмент за предлагане на спот продукти на ГХБ (Краткосрочен сегмент)

Краткосрочният сегмент, като сегмент на спот пазара за търговия с краткосрочни стандартизирани продукти (КСП) на ГХБ, ще осигури мястото на доставка в газопреносната система, управлявана от БТГ, включително съответните балансови зони. На спот пазара се предлагат КСП, създадени и търгуеми от ГХБ съобразно изискванията на NC Bal.

Търговските процедури и продуктовете спецификации за този пазарен сегмент са описани в Приложение №4 (Краткосрочен сегмент).

3.3.2. Сегмент за предлагане на дългосрочни продукти на ГХБ (Дългосрочен сегмент)

Дългосрочният пазарен сегмент на ГХБ ще бъде разработен в допълнение към задължителния Краткосрочен сегмент съгласно NC Bal. Този сегмент осигурява търговска среда за двустранни сделки с продукти със срок на доставка над 7 (седем) поредни газови дни, включително, но не само месечни, тримесечни, сезонни и годишни (до 5 последователни години).

Членовете на ГХБ имат право да изискват от ГХБ въвеждане на допълнителни нестандартизирани продукти.

Когато нов пазарен сегмент и/или нови продукти се разработват и изпълняват от ГХБ при влизане в сила на настоящите Пазарни правила, техни конкретни разпоредби ще бъдат съответно изменени и допълнени, и представени за одобрение на КЕВР.

3.3.3. Сегмент на ГХБ за реализиране на Програми за освобождаване на газ (ПОГ сегмент)

ПОГ сегмента на ГХБ ще бъде разработен в допълнение към задължителния Краткосрочен сегмент. Този пазарен сегмент осигурява правилното прилагане на Закона за енергетиката на България и отразява принципите и ценовите механизми, установени в Споразумението за освобождаване на газ, сключено между ГХБ и обществения доставчик, след одобрението на КЕВР.

3.4. Многостранна платформа за търговия (МПТ) с краткосрочни стандартизирани продукти (Краткосрочен сегмент)

3.4.1. Електронно-базиран организиран пазар

ГХБ е изцяло електронен организиран пазар. ПТ на ГХБ е разработена и технически се оперира от Централноевропейски газов хъб (CEGH), като изпълнява целите на ГХБ за осъществяване на сделки с КСП между членовете на ГХБ. Всички видове търгуеми продукти за всички места на доставка са посочени на ПТ. Допуснатите до търговия членове на ГХБ имат право да подават оферти (купуване/ продаване) и да приемат такива от други търговци, като сключват сделки с контрагенти при условия на анонимна, прозрачна и недискриминационна търговия.

Членовете на ГХБ могат да изпращат оферти през онлайн интерфейса на МПТ. ГХБ има право да позволява използването на други методи за предаване и ще уведомява членовете на ГХБ за резервния метод с най-подходящите средства, определени от ГХБ. ГХБ има право да изменя и актуализира МПТ при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни услуги и/ или подобряване на търговските процеси.

Потребители с достъп „само за четене“ имат изглед единствено към текущия регистър на оферти и не могат активно да участват в търговия с членове на ГХБ.

3.4.2. Основни характеристики на МПТ

- Онлайн базирана платформа;
- Официален език: Английски
- Двустранна търговия между пазарните участници, включително ОПС (БТГ);
- Търговия само с КСП;
- Анонимно търгуване;
- 24/7 търговия;
- Непрекъсната търговия;
- Офертите могат да се редактират и изпълняват през цялото време;
- Всички оферти се изтриват през нощта; 4:00 EET/EEST.

Техническа поддръжка от 9:00 до 17:00 ч. (EET/EEST) от понеделник до петък (без австрийските национални празници). Не се осигурява техническа поддръжка след работно време (техническите проблеми ще бъдат отстранявани в рамките на 2 часа от началото на следващия работен ден).

3.4.3. Управление на офертите в случай на технически неизправности

В случай на временен технически проблем във връзка с достъпа до и/или използването на ПТ на ГХБ, членовете на ГХБ ще бъдат информирани с Пазарно известие с подробности за техническия проблем и очакваните срокове за възстановяване на услугата.

В случай на технически проблеми в информационната система на член на ГХБ, засегнатият член на ГХБ незабавно информира ГХБ.

В случай на технически неизправности, ГХБ или съответни трети упълномощени

страни са длъжни да предприемат съответни подходящи мерки, които са необходими за запазването или възобновяването на коректното търгуване/услуга. За тази цел ГХБ или съответната трета страна може: а) временно да изключи от търговия отделни членове на ГХБ или всички членове на ГХБ ; (б) временно да преустанови търговията и/или (в) да изтрие офертите от отделни или всички членове на ГХБ. Действията, предприети от ГХБ или третите страни за изпълнение на подобни мерки, са задължителни за всички членове на ГХБ.

ГХБ има право временно да прекъсне достъпа до търговската система на ГХБ за пазарните си сегменти за един или всички членове на ГХБ, ако ГХБ сметне, че това се налага по технически причини. Съответните членове на ГХБ биват своевременно информирани за преустановяване достъпа до търговската система на ГХБ и края на прекъсването по подходящ начин.

4.1. Принципи

Разпоредби, приложими за търговия на организирания пазар на природен газ на ГХБ

Този раздел представя общите разпоредби, които се прилагат за КСП продукти и описва общите спецификации на офертите по тези търговски процедури, обяснява начина на сравняване и изпълнение на тези оферти и описва процедурите за обработка на резултатите, приложими към спот продуктите.

4.1.1. Процедура за търговия на Краткосрочния сегмент на ПТ на ГХБ

Условията, свързани с търговия на Краткосрочния сегмент са посочени в Приложение №4 (Краткосрочен сегмент). ГХБ ще оперира Спот пазара през всички уикенди в часовете, посочени в Търговския календар, публикуван и редовно актуализиран от ГХБ на неговия уебсайт.

4.2. Правила относно Офертите

4.2.1. Сравняване на Оферти

Сделките на пазара на ГХБ се извършват чрез селектирането на оферта от страна на купувач в случаите на оферта за продажба и от продавача в случай на оферта за покупка на база цените, посочени в Офертите, като се вземе предвид кредитната матрица, описана в т. 4.5.1.

4.2.2. Описание на Офертата

Оферта за покупка и продажба е предложение за сключване на Договор, чиито срокове и валидност са изложени в настоящите Правила.

Офертите, изпратени до ГХБ, следва да включват минимум:

Идентификация на члена на ГХБ;

Идентификация на търговеца и съответната търговска сметка;

Наименование (идентификация) на продукта, както е посочено в Приложение 4 (Краткосрочен сегмент);

Тип оферта (напр. Твърди/Задържани оферти);

Обем/количество на час;

Цена, спрямо която може да бъде изпълнена офертата;

Посока на офертата – напр. оферта за покупка или продажба;

Срок на изтичане;

Зона/Точка на доставка.

4.2.3. Физическо уреждане/сетълмент

След потвърждение на всяка сделка и изтичане на срока за анулиране, се изпращат автоматични уведомления за сделката от ГХБ до ИТ системата на БТГ. След всяка сделка се изпраща уведомление за сделката с информация за контрагентите до ИТ системата на БТГ. Веднага щом същите два контрагента търгуват отново, ново допълнително уведомление за сделката се изпраща до БТГ.

В случай на анулиране на сделка извън прозореца за анулиране, МПТ изпраща автоматично уведомление за сделката до информационната система на БТГ със същата информация както на първоначалната сделка (Компенсирателна търговия).

Уведомленията за сделка се изпращат като:

Edig@s XML файлове (V.5.1 или по-висока);

Комуникация чрез SFTP.

Уведомленията за сделка следва да отговарят на минималните изисквания съгласно Член 5, § 4 от Мрежовия кодекс за балансиране.

След извършване на сделка, последващата информация се изпраща до двете страни по пощата и в техния прозорец за преглед на сделката (за допълнителен финансов сетълмънт). БТГ потвърждава получаване на уведомлението до ГХБ и информира и двете страни. След деня на сделката, МПТ изчислява среднопретеглената цена на сделките за деня (цена на сетълмента). Пределните цени се изчисляват и публикуват от ГХБ и/или БТГ.

4.2.4. Видове Оферти

Следните видове Оферти се поддържат от Системата за търговия на ГХБ. Офертите са видими за пазара, без да се показва името на члена на ГХБ и ще бъдат налични за избор от контрагентите, ако е изпълнено предварително посоченото в кредитната матрица условие.

Офертите за покупка и офертите за продажба се приемат на ПТ и са валидни само ако посочената в тях цена е в рамките на референтната цена.

Офертите могат да съдържат следните предварително дефинирани условия от члена на ПТ по отношение на тяхната валидност:

(а) Твърди (активни оферти до изпълнение, отпадане или изтичане);

(б) „Айсберг“ (твърди оферти със скрито количество)

Първата оферта се отнася до първоначалното количество. След това скритото количество се изпълнява чрез поредица Оферти. Всяка Оферта се отнася за същото количество като първоначалното количество. Всяка следваща Оферта се третира като нова Оферта по отношение на приоритета в Регистъра на офертите.

(в) Задържани оферти (неактивни поръчки)

Срокове на изтичане на оферти

Валидна до анулиране: валидна до изтриване/изпълнение/задържане на пазара;

Валидна за деня: валидна до края на календарния ден;

Валидна до определена дата: валидна до конкретно време.

Търговски потребител на пазарния участник желае да търгува на платформата конкретен продукт в конкретна зона на доставка. За тази цел са възможни два възможни начина за офертиране:

Инициране

Този вид офертиране означава откриване на първоначална оферта в Регистъра на офертите чрез задаване на специфични параметри. Това става с помощта на отделен бутон „добавяне на оферта“. След избор за въвеждане на нова оферта, търговският потребител може да зададе следните специфични параметри:

Продукт

Посока на офертата (купува/продава)

Количество на час

Цена за MWh

Срок на изтичане:

Валидна до анулиране

Валидна за деня

Валидна до дата

Вид Оферта:

Твърда

Неактивна

Оферта Iceberg:

- Видим обем = количество на час;
- Скрит обем
- Промяна на цената (+/-)

Потвърждаване

Търговският потребител желае да търгува с определена оферта, която е видима на екрана. Изпълнението се извършва чрез „натискане на търгуване“. След това се отваря шаблон за сделка и потребителят може отново да провери информацията за офертата и да реши следното:

Да търгува с цялото количество (предварително определено)

Промени количеството до конкретен, но по-малък обем

След това потребителят трябва да постави отметка в квадратчето и така да потвърди точността на офертата на потвърждаващият сделката. Изпълнението на цялото количество води до изпълнение на сделка и изчезване на офертата от Регистъра на офертите. Изпълнение с намален обем води до сделка с частично изпълнение и актуализирана (оставащ обем) оферта в Регистъра на офертите. Оферти от един и същи потребител или други оферти на същата компания не могат да бъдат изпълнени.

Цветовете на офертата

В Регистъра на офертите търговските потребители могат да видят различни оферти и цветовете. Разликите са следните:

Активни собствени оферти (цвят .....)

Неактивни собствени оферти (цвят .....; видими само за себе си)

Оферти на друг потребител на собствена компания (цвят .....)

Оферти на друг пазарен участник (цвят...)

Оферти на пазарен участник без достатъчен лимит (цвят .....)

Действията в Регистъра на офертите се изразяват в различни цветове:

Нова/Активирана/Променяща се оферта (цвят .....)

Деактивиране/Премахване на оферта (цвят .....)

Сделка (цвят .....)

Приоритет Цена/Време

Инициираните, видимите и неактивните оферти се изброяват в Регистъра на офертите по конкретни приоритети

Приоритет цена (най-добрата оферта се класира на първо място):

- Най-добра цена на офертата за покупка: Най-висока покупна цена
- Най-висока продажна цена Най-ниска продажна цена

4.2.5. Изтриване/деактивиране на оферти

Ако търговски потребител желае да напусне пазара или да деактивира всички или отделни оферти, са налице две възможни опции:

Изтрийте/деактивирайте директно при офертата, като изберете оферта и натиснете бутон за изтриване

Изтрийте/деактивирайте всички оферти наведнъж, като използвате съответния бутон

4.2.6. Отмяна на сделки

След като сделката бъде потвърдена като отговаряща на правилата за анулиране, ще бъде анулирана без съгласието на контрагента (въпреки че контрагентът ще бъде информиран);

След като и двете страни са съгласни, което може да се случи и след периода на анулиране чрез телефонно обаждане и ел. поща до ГХБ.

След приключване на сделката, тя се появява в менюто за преглед на сделката. В продължение на 10 (десет) минути (прозорец за анулиране), сделката все още се показва като анонимна в своя зона от менюто, наречена „непотвърдени сделки“. През този период бутон за анулиране е активен за кликуване до сделката. Отмяна на сделки може да се извършва само от търговските потребители. При кликуване се появява прозорец за окончателно потвърждение. При потвърждаване, търговският потребител започва следните действия:

Задържане на процеса на автоматично уведомяване;

Предупреждение на лице в ГХБ за искане за изтриване:

- Директно в Администрацията на МПТ на ГХБ;
- Чрез ел. писмо до упълномощения потребител на ГХБ.

Автоматично предупреждава и двете страни за възможно изтриване чрез съобщение по пощата;

Запазва анонимността на контрагента на сделката до приключване на процеса на анулиране.

Упълномощеното лице в ГХБ проверява дали сделката отговаря на изискванията за анулиране съгласно правилата за анулиране. Правилата за анулиране трябва да бъдат определени и публикувани от ГХБ преди задействане на функцията за анулиране на ПТ. Упълномощеното лице в ГХБ потвърждава или оттегля анулирането.

Потвърждение: Ще задейства следното:

- Анулиране на сделката в системата;
- Автоматични писма, изпратени до двете страни;
- В случай на анулиране извън периода на анулиране, до информационната система на БТГ се изпраща уведомление за насрещна търговия.

Оттегляне: Ще задейства следното:

- Продължаване на процеса на автоматично уведомяване за конкретната сделка;
- Автоматичните писма, изпратени до двете страни, информират за решението по пощата.

В случай на явна грешка (неправилно вписване), членовете на ГХБ могат да поискат ГХБ да анулира офертата и след 10-минутния период с анулиране по подразбиране, ако контрагентът приеме анулирането и срещу заплащане на таксата, посочена в Приложение 3 (Ценоразпис).

Съгласно Кодекса за поведение и принципите на лоялна търговия, следните случаи се считат за грешка:

- въведената цена се отнася за друг продукт, търгуван на ГХБ;
- цифрите на цената са разменени спрямо пазарната цена;
- цифрите на цената са разменени спрямо общата пазарна цена;
- пределната цена на офертата за продажба е с повече от 15% по-ниска от последната търгувана цена, ако няма сделки за текущия ден, се използва цената за предходния ден;
- пределната цена на офертата за покупка е с повече от 15% по-висока от последната търгувана цена, ако няма сделки за текущия ден, се използва цената за предходния ден,
- търгуваната цена се различава с повече от 15% в сравнение с общата пазарна цена на ГХБ.

Не е възможно анулиране на сделки, сключени в рамките на деня, в рамките на следващия час, временни продукти и временни локални продукти. Анулиране е възможно само в работните часове на ГХБ.

4.2.7. Предоставяне на информация

За всеки продукт, следната информация ще бъде предоставена на членовете на ГХБ в реално време чрез Търговската система на ГХБ:

- цената и количеството на всички оферти за покупка и продажба;
- конкретните условия, съпътстващи тези оферти;
- цената, количеството, времето и клиринговия статус на наскоро направените сделки;
- за всеки член на ГХБ, подробен списък на наскоро сключените от него сделки; и
- за всеки член на ГХБ, статуса на собствените му оферти.

За всеки договор, ГХБ може да предостави на обществеността следната информация: средно претеглена цена и дневен обем.

За всеки договор ГХБ може да изпрати стандартно уведомление до всички членове на ГХБ чрез подходящо ИТ решение, достъпно за всички членове.

4.3. Правила за сравняване

Изпълнението на оферти на Пазара на ГХБ се извършва чрез избор на оферта за продажба от купувач или избор на оферта за покупка от продавач; Системата позволява избор на оферта от потенциален контрагент само ако е изпълнено условието на кредитната матрица, т.е. контрагентите да са посочили като допустими сделките помежду си, взимайки предвид обема, цената и общата стойност на Договора.

4.4. Процес след търгуване

4.4.1. Публикуване на информация за транзакция и информация за собственост

Ще се появят сделки, сключени на МПТ:

- В прозореца за преглед на сделката на ПМТ (първо анонимно, след това с информация за контрагента)
- Отчети в края на деня: Информация за собствените сделки и техните контрагенти се изпраща на всеки пазарен участник (напр. по ел. поща pdf, XML)
- На уебсайта на оператора на Пазара на ГХБ (ГХБ ЕАД).

ГХБ си запазва правото да публикува резултата от сключените сделки на своя уебсайт. ГХБ определя обхвата на публикуваната база данни на пазара и притежава изключителна собственост върху данните.

4.4.2. Предаване на Търговска информация на ОПС

След всяка успешна транзакция, ГХБ изпраща минимум следната информация за всеки Договор/Продукт до ОПС за регистрация на сделката, като ГХБ е страна по всяка сделка за нуждите на уведомяването:

- Цена;
- Количество;
- Контрагент;
- Газов ден, за който се отнася;
- Покупка или продажба;
- Точка на транзакцията (ВТТ или друга приложима точка).

След регистрация от страна на ОПС, същият коригира съответно балансовия статус на мрежовите ползватели и търговците.

4.4.3. Физическо изпълнение на сключените сделки

БТГ, в качеството си на ОПС, осигурява преноса, съгласно подадените уведомления за сделка, с изключение на случаите, в които един или повече контрагенти по дадена сделка не са закупили необходимите капацитети за пренос.

4.5. Финансови услуги и механизми за управление на кредитния риск

4.5.1. Управление на кредитния риск

МПТ предлага механизъм за управление на кредитния риск при сделки, сключени на Пазара на ГХБ.

За да се осигурят функционалности за контрол на риска за търговия, е наличен отделен раздел за управление на риска, достъпна само за отговорно лице, наречено **Потребител по управление на риска** (вижте Раздел 2.3. в Приложение 5).

Всички допуснати членове на ГХБ се показват на Потребителя по управление на риска. Първоначално всички нови членове са 0, което означава, че все още никой не може да търгува с компания. За да се позволи търговия между „участници на пазара“ (УП), мениджърът по риска трябва да упълномощи всеки пазарен участник за собствена му компания. След като на пазарен участник бъде разрешено да търгува с друг пазарен участник, анонимните поръчки на дадена компания са видими за търговския потребител на компания и могат да бъдат търгувани.

Участниците на пазара могат да изберат с кои други пазарни участници искат да търгуват и да определят максимални нива на експозиция помежду си, като и другите участници на пазара, използвайки кредитна матрица. Така, участниците на пазара могат да избират между:

- няма квоти за търговия (първоначална настройка);
- квота за търговия (без ограничение);
- определена парична експозиция (лимит за търговия);

Ограничението за търговия между потенциални контрагенти може да бъде или обща сума на излагане, или дневно ограничение за търговия. МПТ ще следи постоянно текущото излагане и квоти (allowance) между двете компании и ще преценява дали офертите на двата пазарни участника могат да бъдат търгувани между тях. В регистъра на офертите могат да се търгуват всички оферти на компании, с които на пазарен участник е позволено да търгува и да има достатъчно отворен кредитен лимит (т.е. експозиция). Оферти на компании, с които има ограничение за търговия (т.е. нямат квота и/или имат недостатъчен отворен кредитен лимит) са видими, но не могат да бъдат изпълнени. Тези оферти се показват в различен цвят.

Потребителят по управление на риска може ръчно да намали стойността на експозицията на друга компания спрямо своята, след като извърши плащане. Определеният лимит се прилага за всеки натрупан газов ден. Всеки член има право да променя лимита за всяка потенциален контрагент веднъж дневно.

В случай че ГХБ бъде сигнализиран за системно доказано забавяне на плащания на Член на ПТ към своите контрагенти, членството на този Член се прекратява без дължими неустойки от страна на ГХБ.

4.5.2. Клирингова къща

ГХБ се стреми в разумен срок, според развитието на краткосрочната ликвидност на пазара, да спомогне въвеждането на Клирингова къща, гарантираща физическото

изпълнение и финансовият сетълмънт на сделките съгласно условията на Споразумението за клирингови услуги.

5. Общи условия за услугите

5.1. Пазарна дейност

5.1.1. Доставчици на услуги и подизпълнители

ГХБ и всеки член на ГХБ приемат, че другата страна може да ангажира един или повече доставчици на услуги или подизпълнители по свой избор, за да изпълни разпоредбите на Пазарните правила на ГХБ.

При всички случаи, страната ангажирала подизпълнител или доставчик на услуги, остава отговорна за изпълнението на задълженията си, както и за спазването на Пазарните правила на ГХБ, по-специално клаузите, уреждащи поверителността и отговорността.

5.1.2. Одити за съответствие

Членовете на ГХБ приемат, че по искане на ГХБ или трета страна, определена от ГХБ, могат да бъдат извършвани одити на място, за да се гарантира, че членът допринася и поддържа сигурна и интегрирана търговска среда на организирания пазар на природен газ.

Одитът може да бъде извършен с цел проверка за съответствие на члена с Пазарните правила на ГХБ и Споразумението за членство, както и като цяло наличие на финансова надеждност според стандартите. Тези одити могат да бъдат извършвани на в обекта, на който члена на ГХБ извършва дейността си.

Членът предоставя на ГХБ (или определената трета страна) достъп до помещения, информация и персонал, които одиторите считат за необходима за проверка на спазване на Пазарните правила на ГХБ и Споразумението за членство. Членът на ГХБ се съгласява да предостави на ГХБ цялата необходима информация.

Когато трябва да се извърши одит в помещенията на члена на ГХБ, ГХБ се задължава да му изпрати предварително уведомление най-малко 7 (седем) работни дни преди това.

След одита за съответствие ГХБ може да изпрати препоръки до члена, който се съгласява да ги разгледа. Въз основа на резултатите от одита и заключенията, ГХБ може също да реши да предприеме подходящи мерки, включително възможност за временно или окончателно прекратяване на Споразумението за членство на члена, при положение че одитът доказва, че членът на ГХБ не е изпълнил едно или повече от задълженията си по Пазарните правила на ГХБ.

Член на ГХБ, който ангажира доставчик на услуги или подизпълнител, се съгласява:

да въведе разпоредби в споразуменията, обвързващи го с доставчика на услуги или подизпълнителя, така че доставчикът на услуги или подизпълнителят по всяко време да изпълнява задълженията по настоящите Пазарни правила, когато те са приложими за техен ангажимент с дейности, свързани с ГХБ.

да включи разпоредби в споразуменията, обвързващи го с доставчика на услуги

или с подизпълнителя, според които ГХБ ще бъде упълномощен да извършва одит на споменатия доставчик или подизпълнител,

 да включи разпоредби в гореспоменатите споразумения, доколкото това е възможно, при което доставчикът на услуги или подизпълнител се съгласява да приложи всички изменения, изисквани от члена на ГХБ, в допълнение към препоръките на ГХБ, свързани с одита.

5.2. Използване на технически системи

5.2.1. Оборудване на члена на ГХБ

Членът на ГХБ се съгласява да поддържа хардуерна и софтуерна среда, която отговаря на техническите спецификации, посочени в Необходима конфигурация на оборудването на члена на ГХБ в Приложение 5 (Ръководство за потребителя на ПТ на ГХБ).

Членът на ГХБ трябва да гарантира, че характеристиките на неговата хардуерна и софтуерна среда няма да нарушат или пречат на системите на ГХБ.

В случай че ползването на услугите от страна на члена на ГХБ нарушава функционирането на системите за търговия на ГХБ, ГХБ ще се свърже с члена на ГХБ, за да прекрати подобни смущения. Ако тези смущения не могат да бъдат прекратени в разумен срок или ако застрашават търговската система на ГХБ, ГХБ си запазва правото да преустанови достъпа на члена на ГХБ до платформата за търговия. При всички случаи членът на ГХБ се съгласява да предприеме всички необходими стъпки за спазване на техническите спецификации, определени в Приложение 5.

5.2.2. Използване на системите от члена на ГХБ

Членът на ГХБ се съгласява да използва услугите, предлагани от ГХБ и техническата система, доколкото това се извършва в съответствие с Пазарните правила на ГХБ и приложимата правна и регулаторна рамка. Членовете на ГХБ не могат под никаква форма да предоставят услугите на ГХБ на трети лица, които не са упълномощени съгласно Пазарните правила на ГХБ.

Членът на ГХБ се съгласява да осигурява и спазва правните, регулаторните, административните и договорните разрешителни, произтичащи от приложимото национално или чуждестранно законодателство или международно право, свързани с използване на услугите, предлагани от ГХБ, и по-специално във връзка със спазване на изискванията за защита на поверителната информация, както предвижда действащото българско законодателство.

5.2.3. Мерки за сигурност

ГХБ и членът на ГХБ се съгласяват да спазват физическите и логическите мерки за сигурност, предназначени за защита на интегритета на системите на другата страна. Всяка от страните запазва пълен контрол, пряко или косвено, върху планирането и изпълнението на своята политика по администриране на разрешителните за логически достъп до мрежата.

По-конкретно, по отношение на достъпа до системата, всяка страна поема лична

отговорност за организирането на вътрешни логически и физически мерки за сигурност, включително ограничаване на достъпа до мястото, където се намира оборудването и, така че да защити своите кодове за достъп от неупълномощени трети страни.

ГХБ ЕАД и членовете на ГХБ въвеждат резервни процедури за инструкции, данни и файлове.

В случай на неизправност в Търговската система, която може да засегне член на ГХБ, ГХБ информира съответния член за естеството и вероятната продължителност на подобна неизправност. Алтернативните мерки, които члена на ГХБ може да приложи в случай на продължително прекъсване на услугата, са описани в раздел 3.4.3. от Пазарните правила.

5.2.4. Използване на интернет и поддръжка на системата

Всеки от ГХБ и членът на ГХБ са отговорни за поддържането на системите, които използват, като цялата информация между двете системи, се предава по интернет.

По отношение на това и двете страни приемат, че са отговорни за избора си на доставчици на IT услуги и IT системи, по-специално, съответните доставчици на достъп до Интернет. Следователно страните нямат претенции една към друга по отношение на последиците от действията или неизпълнението на подобни доставчици.

ГХБ и членовете на ГХБ не носят отговорност спрямо един друг относно липсата на предаване на данни или влошаване качеството на данните, случващи се между момента на предаването им от члена на ГХБ и времето, в което са получени от ГХБ, и обратно.

ГХБ и членовете на ГХБ са отговорни за предприемане на подходящи мерки за защита на собствените си данни, софтуер и хардуер от неупълномощен достъп на трети лица и заразяване с компютърни вируси или други щети, причинени от нерегламентирани нарушения на системите им. Ако дадена страна констатира, че неупълномощена трета страна е проникнала в системите, уведомява другата страна в търсене на причината за подобно проникване и откриване на подходящи решения.

5.2.5. Интелектуална собственост и лиценз

ГХБ гарантира, че притежава всички права и лицензи, необходими за ползване на системите за търговия и предаване на оферти.

ГХБ и всички членове на ГХБ запазват правото на собственост върху документи, данни и информация от всякакъв вид, които се предават на другата страна съгласно настоящото споразумение и до които всяка от страните може да има достъп.

Членът на ГХБ гарантира на ГХБ, че притежава разрешителни, права на собственост и лицензионни договори за всички конфигурации, фърмуер и софтуер, необходими за търговия.

В случаите, когато софтуерно приложение, използвано от член на ГХБ за достъп до ГХБ, изисква лиценз или еквивалентно право, разпоредбите, отнасящи се до този лиценз или право, са приложени към Пазарните правила на ГХБ или са предоставени на члена на ГХБ от ГХБ и той трябва да ги спазва.

Членът на ГХБ се задължава да спазва правата на интелектуална собственост на ГХБ и на всички трети страни, предоставящи системно или софтуерно приложение, необходимо за достъп до ГХБ. За тази цел, членът на ГХБ предприема всички разумни мерки по отношение на своите служители и трети страни за защита на тези права и по-специално, се въздържа от промяна на препратките към правата на собственост и авторските права, посочени в материалите, предоставени от ГХБ. Членът на ГХБ не може нито да премахва, нито да променя препратките към авторски права, търговски марки, търговски наименования или други признаци на интелектуална собственост.

5.3. Използване на пазарни данни

5.3.1. Достъп до пазарни данни

Допуснатите членове на ГХБ имат неограничен достъп до раздел в МПТ, където могат да получат достъп до всички исторически търговски данни на всички търговски дейности на дневна база.

Данни за натрупания обем;

Данни за цените (отворени, високи, ниски, затворени, цена на сетълмента, пределни цени).

Има два начина за преглед на данните:

директно на екрана; или

чрез експорт (xml формат).

Членове на ГХБ могат да използват следните критерии за филтриране, за да видят пазарните данни:

Индивидуална времева линия;

Зона/Точка на доставка;

Продукт;

Контрагент.

5.3.2. Собственост

ГХБ е единственият собственик на пазарните данни, получени от транзакции на пазара на ГХБ (включително, но без да се ограничава до референтни спот цени на ГХБ). По-специално, наред с другото, ГХБ има право да използва търговските обеми, генерирани от члена на ГХБ за статистически цели. Подобни статистически данни могат да бъдат публикувани. В такъв случай, ГХБ се съгласява да гарантира анонимност на членовете. Ако член на ГХБ използва външен доставчик на услуги във връзка с дейността си на ГХБ, той се задължава да въведе горепосочената разпоредба в договорните си отношения с посочения доставчик на услуги.

5.3.2. Разпространение на пазарни данни

Членът на ГХБ използва пазарни данни единствено с цел търговия на ГХБ и за собствени нужди.

Ако членът на ГХБ желае да разпространи пазарни данни до трети страни, не може да направи това, без подписване на специален договор с ГХБ.

Ако трета страна, която не е член на ГХБ, възнамерява да включи пазарни данни на ГХБ по какъвто и да е начин в продукти или услуги, търгувани на енергийна борса или неин еквивалент, сключва специален договор с ГХБ относно използването на пазарните данни.

5.3.3. Предоставяне на информация и Търговски препратки

Всяка страна упълномощава другата да цитира корпоративното или търговското си наименование или да показва логото или търговския си знак като търговска препратка.

ГХБ се съгласява да не разкрива информация относно индивидуалната дейност на члена на ГХБ на пазара, нито да разпространява подобна информация до трета страна, с изключение на дружества или други институции, пряко свързани с изпълнение на задълженията и отговорностите, произтичащи от Пазарните правила (като напр. клирингови институции или надзорни органи), при условие че разпространението произтича от прилагането на Пазарните правила на ГХБ или друго действащо законодателство. В гореспоменатите случаи цялата информация трябва да се третира като изключително поверителна и да се използва за първоначалната цел, за която е била предоставена.

5.3.4. Защита на данни

ГХБ полага всички усилия за осигуряване на стриктна защита на всички лични и поверителни данни и за спазване на приложимите разпоредби и на Регламента за защита на данните на ЕС (ЕС 2016/679). ГХБ обработва и съхранява лични данни в обхвата и единствено във връзка с изпълнение на договорните си задължения във връзка с Пазара на ГХБ. Настоящите Пазарни правила и всички подписани споразумения към тях представляват правна основа за обработка на данните. ГХБ е упълномощен да съхранява, обработва и прехвърля всяка информация и данни на клиенти или трети страни само с цел правилно функциониране на пазара на ГХБ.

5.4. Отговорност и юрисдикция

5.4.1. Принцип

ГХБ и членът на ГХБ отговарят за преките икономически щети, нанесени от другата страна:

в случай на небрежност, умишлено неизпълнение или измама от която и да е от страните, когато щетите произтичат директно от неизпълнение на задължение, възложено на страната съгласно Пазарните правила и Споразумението за членство;

при други обстоятелства, изрично предвидени в Пазарните правила на ГХБ.

5.4.2. Ограничаване на отговорността

Никоя страна няма да държи другата страна отговорна за обезщетение за вредните последици от:

- форсмажорни обстоятелства, където форсмажорно обстоятелство е непредвидено или неизбежно събитие с необикновен характер, настъпило след сключване на договора извън волята на страните, което е в причинно-следствена връзка с неизпълнението или забавянето на изпълнението, като например, но не само, природни бедствия, стачки, гражданско неподчинение, тероризъм и кибертероризъм и др.;
- неизправности на услуга, използвана от другата страна, дължащи се на обстоятелства извън нейния контрол и възникнали по-конкретно поради липса, отказ или прекъсване на телекомуникационните мрежи или от пречки или ограничения, наложени от телекомуникационните оператори или други доставчици на услуги;
- неточност, частична или пълна липса или непълна техническа информация или данни от трети страни, което не се дължи на ограничения в системите и действия на страните;
- влошаване качеството на компютризиранни данни при предаване по интернет, което не се дължи на недостатъци на компютърния хардуер или софтуер или скоростта на Интернетa, използвани от члена на ГХБ и ГХБ.

5.4.3. Отговорност на члена на ГХБ

Членът на ГХБ носи отговорност за неправилно използване на услугите, предлагани от ГХБ по Споразумението за членство и по-конкретно в случай на:

- неспазване на разпоредбите на Правилата и разпоредбите на ГХБ и техните приложения;
- пряко или косвено дискредитиране имиджа или репутацията на ГХБ или платформата или член на ГХБ;
- фиктивни сделки, пазарни манипулации, нарушения на антимонополното законодателство на България и/или ЕС, което нарушава съответния пазар.

Всички договори, търгувани на пазара на ГХБ, се балансират от члена на ГХБ. Ако мрежовия оператор е принудена да възстанови баланса на члена на ГХБ и/или на българската газопреносна мрежа чрез въвеждане на ограничения на преноса, членът на ГХБ, отговорен за дисбаланса, носи отговорност за всички нанесени търговски щети и за тяхното възстановяване.

5.4.4. Отговорност на ГХБ

ГХБ поема задължение да предоставя професионални услуги, като прилага най-добрите си усилия. Ако от ГХБ се търси отговорност за небрежност, тази небрежност се преценява съгласно всички процедури, предоставяни и прилагани за справяне с потенциален технически или пазарен инцидент или дефект на системата, както и

всички приложими политики за спазване, за които ГХБ гарантира, че са въведени и регулират бизнес процесите.

ГХБ поема отговорност само за щети, произтичащи от използването на системите за търговия на ГХБ, ако и дотолкова доколкото те са в резултат на груба небрежност или умишлени действия, извършени от нейните органи или служители, които следва да бъдат доказани от независима страна. Извън това, ГХБ носи отговорност само за точното функциониране на системата, използвана за търговия, в съответствие с Правилата и разпоредбите на ГХБ .

ГХБ по никакъв начин не носи отговорност за вредните последици от следното:

невъзможност или затруднение на члена на ГХБ да осъществи достъп до системите за търговия на ГХБ поради достъп до хардуер или оборудване, за които отговаря члена на ГХБ или трета страна.

косвени щети, като търговски щети, загуба на стопанска дейност, търговски нарушения от всякакъв вид, загуба на печалба, дължаща се, наред с другото, на липса на комуникация или обработка на офертата, като се разбира, че всякакви съдебни производства, заведени срещу член на ГХБ от трета страна, представлява косвена вреда, която следователно не предвижда право на обезщетение. Страните изрично се съгласяват, че членът на ГХБ следва да гарантира защита на ГХБ срещу всякакви действия или жалби и съдебни производства повдигнати от трета страна, като го счита за невинен по отношение на всяко съдебно решение срещу него и за всяко обезщетение, което следва да бъде изплатено, независимо от основанието и характера на такова действие или жалба;

възражение срещу сделка, извършена от члена на ГХБ, когато подобно възражение е повдигнато след периода на отмяна;

в случай на форсмажорни обстоятелства, засягащи доставката; подобни събития включват считаните за форсмажорни обстоятелства съгласно настоящите Пазарни правила, споразумения подписани с БТХ и приложимото законодателство.

Независимо от обстоятелствата, в случай че ГХБ понесе задължения, страните изрично се съгласяват, че общата компенсация няма да надвишава петдесет хиляди евро (50 000 евро) годишно за всички събития сумарно за всички членове на ГХБ. Членовете на ГХБ изрично гарантират, че няма да търсят допълнително обезщетение извън съответния пропорционален дял, който ще им бъде приписан в горепосочения диапазон.

6.4.5. Юрисдикция и разрешаване на спорове

6.4.5.1. Всички спорове, произтичащи от или във връзка с валидността, тълкуването, изпълнението, неизпълнението или прекратяването на Правила и подписаните споразумения се уреждат в приятелска процедура.

6.4.5.2. В случай, че не се постигне споразумение в рамките на 30 дни след като една от страните е била информирана от другата страна за предмета на спора, същата

страна може да го отнесе до Арбитражния съд към Българската търговско-промишлена палата. Мястото на юрисдикцията е гр. София, България, а езикът е български, освен ако страните предварително не се споразумеят за друго.

5.5. Разни

5.5.1. Декларации и гаранции

Членът на ГХБ потвърждава, че е взел под внимание:

всички законови нормативни актове, както и действащите в ЕС регламенти и мрежови кодекси, отнасящи се до неговата дейност;

договорните документи;

всички други документи и/или съобщения изпратени му от ГХБ независимо по какъв начин.

Кандидатите и членовете на ГХБ предоставят гаранциите и декларациите, предвидените в Споразумението за членство към момента на кандидатстването им, и ги подновяват по време на членството им.

Членът на ГХБ се съгласява да сподели всяка информация с ГХБ и да предаде на ГХБ всеки документ, който би могъл да помогне на ГХБ да идентифицира потенциално нарушение на Пазарните правила на ГХБ, което може да бъде в ущърб за функционирането на търговията и пазарната дейност.

5.5.2. Поверителност

Всяка информация и данни, получени в процеса на използване на платформата като член или чрез изпълнение на подписани споразумения, са строго поверителни и никоя от страните няма да ги разкрива на трети страни без предварително знание и писмено съгласие на другата страна. И по-специално, всяка страна се съгласява да пази информацията за търговска тайна, свързана с бизнеса, търговската политика, индустриалната стратегия, управленските или организационните планове, компютърните приложения, концепции, идеи, ноу-хау и техники, като цяло, както и всяка информация или документ на финансово, икономическо, техническо, свързано с ИТ, търговско или социално естество.

Всяка страна, обаче, има право да съобщава:

на свои доставчици на услуги или подизпълнители: информацията, получена от другата страна, която е абсолютно необходима за предоставяне на техните услуги, при условие, че те имат подобна клауза в техните договори;

на компетентните органи: информацията, която тези органи могат да изискат съгласно приложимите закони, регламенти или правилата и разпоредбите на ГХБ.

Разпоредбите на този член остават в сила, включително и след прекратяване на Споразумението за членство, за срок от пет години.

5.6. Въвеждане на ограничителен режим/ временно ограничаване на снабдяването с природен газ

В случай че бъде обявено въвеждането на ограничителен режим/ временно ограничаване на снабдяването с природен газ, се прилагат разпоредбите на Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, както и разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010. В тези случаи дейността на ГХБ може да бъдат преустановена и/или ограничена, в т.ч. по отношение конкретни физически точки и/или ВТТ. Уреждането на търговските отношения в тези случаи се извършва съгласно процедурите, описани в Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, както и разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/1938.

6. Кодекс на поведение

6.1. Преамбюл

Настоящите правила за поведение са приложими както за ГХБ, така и за членовете на ГХБ. Настоящият Кодекс за поведение на ГХБ се основава на основния принцип за съвместна отговорност на ГХБ и неговите членове за установяване на справедлив и прозрачен пазар на природен газ, на база отговорността, която носи всяка една компания.

Тези правила имат за цел да подпомогнат регионалната търговия с природен газ чрез допълнителни разпоредби, като се отчита нуждата на пазара за единна и международна хармонизирана система за контрол. Тези правила имат за цел да засилят доверието, което пазара и обществеността имат в организирания пазар на ГХБ, неговите механизми за ценообразуване и референтния характер на пазарните цени на ГХБ.

6.2. Обхват на приложение

6.2.1. Обхват на приложение

Кодексът на поведение на ГХБ е приложим за самия ГХБ, всички членове и търговци на ГХБ, упълномощени да търгуват на ГХБ. Той е задължителен за всички участващи страни.

6.2.2. Правна класификация

Кодексът за поведение на ГХБ е неразделна част от Пазарните правила на ГХБ.

Кодексът на поведение на ГХБ не освобождава членовете на ГХБ от задължението да следват разпоредбите в другите документи, съставляващи пазарните правила и регламенти на ГХБ и подписаните споразумения.

6.3. Определения

За целите на настоящия Кодекс за поведение се прилагат следните определения:

„Вътрешна информация“ означава информация с точен характер, която не е оповестена публично, която е получена в резултат на подписани споразумения и която се отнася, пряко или непряко, до един или повече договори за физически

природен газ и която, ако бъде публично оповестена, би могла да засегне значително цените на тези договори. Търговията с вътрешна информация се разглежда като несправедлива манипулация на свободния пазар, като се дава преимущество на конкретни страни. Това подкопава общото доверие на инвеститорите в целостта на пазара и може да забави икономическия растеж.

Манипулиране на пазара в повечето случаи означава акт на изкуствено надувване или намаляване на цената на акция или стока или повлияване по друг начин на поведението на пазара за лична изгода. За целите на настоящите правила, манипулиране на пазара означава по-конкретно:

- а) сключване на сделка или издаване на оферта за търговия, която:
  - i. дава или е вероятно да даде фалшиви или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на договорите за физически природен газ;
  - ii. осигурява или се опитва да осигури от лице или лица, действащи в сътрудничество, цената на един или няколко договора за природен газ на изкуствено ниво, освен ако лицето, което е сключило сделката или е издало офертата за търговия, установи чрез фактически доказателства, че причините за това са легитимни и че тази сделка или оферта за търговия съответства на приетите пазарни практики за пазара на ГХБ; или
  - iii. използва или се опитва да използва фиктивно устройство или каквато и да е друга форма на измама или похват, която дава или е вероятно да даде фалшиви или подвеждащи сигнали на пазара по отношение на предлагането, търсенето или цената на договорите за физически природен газ;
- б) разпространяване на информация чрез медиите, включително интернет, или по какъвто и да е друг начин, включително, но не само, споделяне на такава информация на срещи на асоциации или неформални събирания, което дава или е вероятно да даде фалшиви или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на договори за физическите природен газ, включително разпространението на слухове и лъжливи или подвеждащи новини, при които разпространяващото лице е знаело или е трябвало да знае, че информацията е невярна или подвеждаща („Поведение на позициониране на цената“).

6.4. Правила на поведение при търговия на ПТ на ГХБ

Когато търгуват на ПТ на ГХБ чрез изпращане на оферти за своя собствена сметка или за сметка на трети страни, членовете на ГХБ са длъжни да:

- а) спазват общите принципи за пазарна почтеност, честност и добро поведение;
- б) спазват правилата и инструкциите на всички компетентни надзорни органи, заедно с Правилата и регламентите на ГХБ.

Всички оферти, представени на пазара на ГХБ, трябва да имат подobaваща икономическа обосновка. ГХБ има право да проучи наличието на такава обосновка, като изиска обяснения или подкрепящи документи, договори и финансов отчет от бенефициента на такива оферти.

6.4.1. Забрана за пазарна манипулация

6.4.1.1. Принципи

Всяко включване или опит за участие в пазарна манипулация по договор е забранена.

Тази забрана включва, без да се ограничава до:

- Всяко невярно или подвеждащо поведение;
- Всякакъв вид заговори или тайно сътрудничество на членове на ГХБ помежду си или с трети страни;
- Всяко поведение за ценовото позициониране.

Членовете на ГХБ се ангажират със справедливост спрямо ГХБ и другите членове на ГХБ. Те сключват сделки само на пазарите на ГХБ в съответствие с обичайните търговски практики и принципите и етиката на професионалните търговци на пазара.

6.4.1.2. Забрана на лъжливо и подвеждащо поведение

На членовете на ГХБ е забранено да:

- Въвеждат офери без надлежна икономическа обосновка.
- Правят офери без намерение за изпълнение.
- Дават фалшиви или подвеждащи сигнали относно предлагането, търсенето или цената на договорите за физически природен газ;
- Използват фиктивно устройство или каквато и да е друга форма на измама или похват, която дава или е вероятно да даде фалшиви или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на договорите за физически природен газ на едро;
- Разпространява невярна или подвеждаща пазарна информация чрез медии, включително интернет или по всякакъв друг начин.

6.4.1.3. Забрана за тайни споразумения или тайно сътрудничество

На членовете на ГХБ е забранено да:

- Подават офери за покупка или продажба едновременно (или почти по едно и също време) за същата цена и количество (т.е. предварително договорени сделки).
- Сключват уговорки за продажбата или покупката на договор за физически природен газ на едро, когато няма промяна в ползите или пазарния риск, както и да правят уговорки, при които прехвърлянето на ползите или пазарния риск е само между страни, които действат съгласувано или в тайно сътрудничество.

6.4.1.4. Забрана за поведение на ценовото позициониране

На членовете на ГХБ е забранено да:

- осигуряват цената на един или няколко договора за физически природен газ на

неестествено ниво, освен ако лицето, което е сключило сделката или е издало офертата за търговия, установи чрез фактически доказателства, че причините за това са легитимни и че тази сделка или оферта за търговия съответства на приетите пазарни практики за съответните енергийни пазари на едро;

изкуствено карат цените да бъдат на ниво, което не е оправдано от пазарните сили на търсенето и предлагането, включително действителния добив, наличието на капацитет за пренос и търсенето.

6.4.1.5. Алтернативни процедури

Ако се установят алтернативни процедури за определяне на индексите, всички участници в тези процедури, при които се установява справедливата пазарна стойност, следва да изразят позицията си по своя преценка и без да засягат личните си интереси.

6.4.2. Изисквания за прозрачност

6.4.2.1. Забрана за вътрешна търговия

На членове на ГХБ или техни упълномощени търговци, които притежават вътрешна информация във връзка с Договор за физически природен газ, се забранява да:

използват тази информация като придобиват или разпространяват, или като се опитват да придобият или разпространят, за тяхна сметка или за сметка на трета страна, пряко или непряко, договори за физически природен газ, към които се отнася тази информация;

оповестяват тази информация на друго лице, освен ако такова оповестяване е направено в хода на обичайното упражняване на тяхната работа, професия или задължения;

препоръчват или скланят друго лице, въз основа на вътрешна информация, да придобие или да разпространи договори за физически природен газ, търгувани на ГХБ, към които се отнася тази информация.

6.4.2.2. Ангажимент за прозрачност

Членовете на ГХБ подкрепят и следват всички настоящи и нововъведени мерки за прозрачност на сделките, като по този начин подпомагат ГХБ в по-нататъшното развитие на сигурната, недискриминационната и прозрачната търговия на организирания пазар на ГХБ.

6.4.2.3. Квалификация на търговци

Членът на ГХБ гарантира, че упълномощените търговци са достатъчно квалифицирани и са задължени да спазват правилата и разпоредбите на ГХБ, включително настоящия Кодекс на поведение на ГХБ.

6.5. Поведение на членовете на ГХБ и упълномощените търговци към клиенти трета страна

6.5.1. Общи правила за поведение

Разпоредбите на този раздел се прилагат за членовете на ГХБ и съответните упълномощени търговци, които изпълняват оферти на клиенти трета страна пряко

или косвено на пазара на ГХБ.

Членовете на ГХБ са задължени да предоставят услугите си във връзка с търговията на ГХБ с необходимата професионална грижа и добросъвестност в интерес на своите клиенти по всяко време, както и да се стремят да избягват конфликти на интереси. При възникнали конфликти на интереси, те следва да бъдат адекватно разрешени съобразно принципите на добро поведение и професионализъм.

Цялата информация, която член на ГХБ предоставя на клиенти трета страна, трябва да бъде правдива, недвусмислена като такава информация не трябва да бъде подвеждаща или манипулативна.

По правило всяко въвеждане на поръчки на клиенти трета страна трябва да обслужва изцяло интересите на клиента и трябва да има същия резултат, както ако индивидуалната оферта е била директно подадена на пазара на ГХБ за изпълнение.

Членовете, които посредничат от името на клиенти трета страна, са длъжни да запознаят тези клиенти с Пазарните правила и да информират ГХБ за всяко нарушение, станало им известно, на техни клиенти трета страна за неспазване на пазарните правила.

В съответствие с поетите ангажименти към ГХБ, когато са упълномощени да посредничат от името на клиенти трета страна, членовете на ГХБ трябва да разполагат с подходящи процедури и контрол, за да гарантират спазването на пазарните правила от страна на своя клиент трета страна.

Членът, който посредничи от името на клиент трета страна, трябва да информира ГХБ възможно най-бързо при неизпълнение на пазарните правила от страна на някой от своите клиенти трета страна или веднага щом узнае за дейност, извършена от свой клиент трета страна, която е противовес с пазарните правила.

Членът на ГХБ, който посредничи от името на клиент трета страна, трябва да гарантира, че притежава адекватни средства за контрол и адекватни процедури, позволяващи му да идентифицира всяка дейност, извършвана от негов клиент трета страна, която е противовес с пазарните правила.

6.5.2. Обработване на оферти на клиенти трета страна

При изпълнение на оферти на клиенти трета страна, членовете на ГХБ са отговорни за следното:

- офертите на клиенти трета страна се изпълняват незабавно на пазара на ГХБ, по-специално, без предимство пред други оферти на клиент трета страна или собствени интереси на членовете на ГХБ;
- подобни оферти на клиент трета страна се изпълняват или препращат в съответствие с последователността, в която са получени;
- интересите на всички клиенти трета страна са запазени при комбиниране на оферти на клиенти трета страна;
- Предотвратяването на всяка злоупотреба с информация във връзка с неприключени оферти на клиент трета страна.

6.6. Инструкции, информация и санкции

6.6.1. Инструкции

Членове и търговци на ГХБ, упълномощени да търгуват на пазара на ГХБ, са длъжни да спазват инструкциите и правилата от съответните надзорни органи, както и от самия ГХБ, и по-специално от звеното „Пазарен надзор“ на ГХБ.

Ако членове или търговци на ГХБ, упълномощени да търгуват на пазара на ГХБ, нарушават съществуващи разпоредби или не изпълняват инструкциите, те могат да бъдат временно отстранени от пазара на ГХБ в съответствие с по-подробните разпоредби, разписани в Пазарните правила или могат да не бъдат допуснати да търгуват с клиентски оферти.

6.6.2. Информационни права

Звеното „Пазарен надзор“ на ГХБ има право да изисква информация и представяне на документи от всеки член на ГХБ и да извършва проверки, доколкото това е необходимо за изпълнението на задачите му.

Съответното звено „Пазарен надзор“ може да поиска информация от всеки, в т.ч. представяне на документи и предаване на копия, призоваване и интервюиране на лица, в случай че съществуват индикации, потвърждаващи предположението, че разпоредби или инструкции съгласно законите, приложими за търговия на пазара на ГХБ, са нарушени или има други оплаквания, които биха могли да повлияят на правилното извършване на търговия на пазара на ГХБ или уреждането на транзакции, търгувани на ГХБ, или установяването на индекси.

6.6.3. Санкции

В случай че членове и потребители на ГХБ, упълномощени да търгуват на пазара на ГХБ, нарушават съществуващи правила, не изпълняват законови инструкции на ГХБ или не уважат искане за предоставяне на информация от звеното „Пазарен надзор“ на ГХБ, те могат да не бъдат допуснати да търгуват на пазара на ГХБ в съответствие с по-подробните разпоредби, разписани в Пазарните правила, или могат да не бъдат допуснати да търгуват с клиентски оферти.

Тази разпоредба не изключва санкции на база други разпоредби.

Доколкото съществуват възможности за допълнителни санкции за ГХБ на база други разпоредби, такива не се ограничават от тази разпоредба.

6.7. Пазарен надзор

6.7.1. Звено „Пазарен надзор“

Звеното „Пазарен надзор“ гарантира изпълнението на задълженията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 1227/2011. ГХБ създава независимо звено „Пазарен надзор“ като част от оперативния си персонал.

6.7.2. Независимост на членовете на звено „Пазарен надзор“

Доколкото е законово възможно членовете на звено „Пазарен надзор“ са независими при вземането на решения и начина, по който организират и изпълняват задълженията си. По-специално, те могат да отхвърлят оферти от ГХБ по своя преценка, в случай че офертите оказват влияние върху задачите им като членове

на „Пазарен надзор“ в съответствие с предварително определени правила и алгоритми.

Отговорности, свързани с надзора на пазара

Звеното „Пазарен надзор“ трябва да следи за правилното търгуване на пазара на ГХБ и за правилното уреждане на сделките и да проверява *posteriori* (на базата на известни факти или изминали събития), че членовете на ГХБ действат в съответствие с правилата и разпоредбите на пазара на ГХБ. Членовете на ГХБ се задължават да предоставят данни на звеното „Пазарен надзор“ на ГХБ по негово искане относно информация за уреждане на сключени от тях сделки на пазара на ГХБ. Получателят следва да третира тези данни като изключително конфиденциални и се задължава да спазва поверителност.

Звеното „Пазарен надзор“ систематично и изцяло записва и оценява данните относно търговията на пазара на ГХБ и сетълмента на сделките и провежда всички необходими проучвания в рамките на компетенцията му.

Ако звеното „Пазарен надзор“ установи факти, обосноваващи заключението, че са налице нарушения на правилата и разпоредбите на ГХБ или приложимите разпоредби на българското или европейското законодателство или офертите на ГХБ, или съществуват други нередности, които могат да нарушат правилното провеждане на търговията на ГХБ или сетълмента на търгуваните транзакции, незабавно уведомява Изпълнителния директор на ГХБ и, ако това е необходимо, българският регулаторен орган - КЕБР.

Правомощията на звеното „Пазарен надзор“

За изпълнението на задълженията си, Звеното „Пазарен надзор“ може да провежда специални разследвания, и ако е необходимо, може да изиска от членовете на ГХБ и търговците им:

разкриване на информация и документи;

провеждането на инспекции;

разкриване на икономическия бенефициент по сделките.

Звеното „Пазарен надзор“ не е упълномощено да налага санкции. Надзорът може единствено да уведоми институциите, отговорни за санкционирането, например изпълнителния директор на ГХБ.

Докладване пред Борсовия съвет и ръководството на ГХБ

Звеното „Пазарен надзор“ на ГХБ редовно или при поискване докладва на изпълнителния директор на ГХБ и Борсовия Съвет.

Споделяне на информация със Звеното „Пазарен надзор“

ГХБ си сътрудничи изцяло с националния регулаторен орган (КЕБР) с цел да се гарантира регулирана, ефективна и прозрачна търговия.

Съгласно член 15 Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета, всяко лице, което извършва сделки с енергийни продукти на едро по занятие и което има разумно основание да предполага, че дадена сделка може да нарушава

забраната за пазарна манипулация, незабавно уведомява националния регулаторен орган. По отношение на организирания пазар на ГХБ, ГХБ ЕАД се задължава незабавно да информира КЕВР в случай на подозрително или забранено поведение на членове на ГХБ.

Звеното „Пазарен надзор“ може да предава данни във връзка с изпълнението на сделките на регулаторния орган в качеството му на орган, който е отговорен за наблюдението на търговията с природен газ в България и да получава данни от тях, доколкото това е необходимо за гарантирането на правилното провеждане на търговията и уреждането на транзакции.

Такива данни могат да се предават на звеното, ако неговите представители и лицата, на които те са възложени, са обвързани със задължение за поверителност. Представителите на регулаторния орган също могат да използват информацията само за тази цел, за която е предоставена.

7. Докладване

МПТ предлага различни видове докладване.

7.1. Информация за сделката

Прозорец Общ преглед на сделките

Анонимна търговска информация на публична страница

Раздел Пазарна информация

SOAP Услуга

Сделки, сключени на МПТ се показват и докладват по следния начин:

В прозорец „Общ преглед на сделките“ на МПТ (първоначално анонимно, след това с информацията за контрагент, достъпна за цялата времева история);

Анонимна кумулирана търговска информация за текущия търговски ден и последните 7 дни на публичната входна страница/ниво на платформата;

В менюто за пазарна информация, където всички сделки на всички пазарни участници са анонимни;

Чрез SOAP услуга („Стандартен протокол за достъп до обект“); лесен достъп до уеб базиран трансфер на файлове.

7.2. Информация за цени

Докладване на пределни цени

Информация за цената на сетълмента

Разпределяне/публикуването на цени и индекси е много важно, за да се изпрати ценови сигнал до българския пазар. Най-важните цени като цените на сетълмента и

пределните цени се разпространяват както следва:

Информацията за пределна цена:

- се изпраща до БТГ на база КГД (край на газов ден) чрез Edig@s формат
  - Edig@s XML файлове (V.5.1 или по-висока)
  - се комуникира чрез SFTP
- Се публикува на публичната входна страница/ниво на платформата за последните седем дни на база КД
- Е видима в менюто „Пазарна информация“ и може да бъде изнесена
- е достъпна чрез SOAP услугата

Информация за цена на сетълмента

- Се публикува на публичната входна страница/ниво на платформата за последните седем дни на база КД
- Е видима в менюто „Пазарна информация“ и може да бъде изнесена
- е достъпна чрез SOAP услугата

7.3. REMIT Организиран пазар - Докладване

Създаване на отчетен файл

МПТ предлага докладване съгласно REMIT Регламент (ЕС) 1227/2011. МПТ в качеството си на „Място за организиран пазар“ (МОП) изпраща автоматични отчети до системата на ACER – ARIS. Тези отчети включват всички данни за оферти и търговски операции в стандартизиран формат, както е описано в TRUM спецификацията на ACER. ГХБ играе роля на „Регистриран отчетен механизъм“ (РОМ).

МПТ автоматично да генерира отчетни файлове за МОП в XML формат и ги прехвърля в графика за докладване на стандартни договори към ARIS системата на ACER.

7.3.1. Функционалности за докладване на МПТ:

МПТ ще генерира отчетните файлове и ще ги изпраща към ARIS. ГХБ ще се регистрира и ще действа като РМД, вид ОП. ГХБ няма да разработва отделна система за докладване за обмен на информация с ARIS.

МПТ трябва да може да генерира отчетни файлове в XML формат на база XSD REMIT Таблица 1 в съответствие с TRUM изискванията на ACER;

Генерираните отчетни файлове се наименоуват в съответствие с конвенцията за наименоване на ACER, определена в Техническата спецификация на ACER за РОМ;

МПТ трябва да може да валидира генерираните XML отчетни файлове и да

гарантира, че подготвените отчети са технически правилни, съвместими с REMIT схемите на ACER, без съществени грешки, без лошо форматиран полета, XSD нарушения, липсващи задължителни полета, отговарят на изискванията за *Информационна система на REMIT за валидиране на данни и REMIT техническите спецификации за регистрирани механизми за отчитане на REMIT Агенцията;*

 МПТ трябва да може да криптира и цифрово да подписва с личен код на ГХБ отчетните файлове, които трябва да бъдат предоставени на ARIS;

 МПТ трябва да бъде свързана със системата ARIS на ACER чрез SFTP интерфейс;

 Отчетните файлове се предават към ARIS в определения срок за докладване на стандартни договори - не по-късно от работния ден след сключването на договора или подаването на оферта;

 МПТ трябва да може да получава от ARIS чрез WS или SFTP интерфейс, потвърждение за получаване на съответните доклади, издадени от ACER;

 МПТ трябва да може да интерпретира съдържанието на потвържденията за получаване и в случай на техническо или бизнес отхвърляне на отчетен файл да генерира сигнал за необходимите действия за коригиране на докладите и повторно подаване;

 МПТ трябва да бъде в състояние да съхранява криптираните и декриптирани доклади, предадени в ARIS за период от най-малко 2 години;

 МПТ трябва да бъде в състояние да съхранява криптираните и декриптирани потвърждения за получаване, получени ARIS за период от най-малко 2 години.

7.3.2. Изисквания за регистрация на пазарните участници

Всеки пазарен участник, регистриран на МПТ, трябва да се идентифицира със своя ACER код и EIC код. Предоставянето на двата кода на етапа на регистрация на пазарен участник (на МПТ) е задължително и е в съответствие с изискването на член 9, параграф 4 от REMIT, според което всеки пазарен участник трябва да бъде регистриран в съответния национален регулаторен орган преди сключване на сделка, подлежаща на отчитане по REMIT. Тъй като всички транзакции, направени на организиран пазар се докладват на ARIS съгласно член 8, параграф 4, буква г) от REMIT и член 6 от Регламент за прилагане на REMIT, пазарният участник трябва да предостави своя ACER код по време на процеса на регистрация в МПТ, за да му бъде разрешено да участва в рамките на сделките, изпълнявани на МПТ.

7.3.3. Данни за отчитане на информация

Определяне на точката/зона на доставка

За попълване на DeliveryPoint or Zone в XML докладите, следва да се спазва списъкът на ACER на приемливите EIC кодове за REMIT Таблица 1 и 2.

Вътрешните точки за определена балансираща зона се идентифицират в докладите на REMIT с EIC на съответната балансираща зона, както следва:

ВТТ Национална газопреносна мрежа

- 21Y000000000026E

ВТТ Газопреносна мрежа за транзитен пренос

- 21Y000000000027C

ГИС Чирен

- 21Y000000000026E

ГИС Галата

- 21Y000000000026E

ГИС Долни Дъбник

- 21Y000000000026E

ИТ се идентифицират със своите собствени EIC, както следва:

Негру вода 1/Кардам

- 21Z000000000159I

Негру вода 2,3/Кардам

- 21Z000000000160X

Кулата/Сидирокастро

- 21Z000000000020

Русе/Гюргево

- 21Z0000000002798

Начини за идентификация на пазарните участници

Когато е възможно, пазарните участници се идентифицират с техните ACER кодове във всички съответни атрибути в докладите REMIT.

Съхранение на докладваните данни

МПТ съхранява цялата отчетена REMIT информация за период от поне 2 години.

7.3.4. Достъп на ГХБ членове до отчетените данни

Оторизиран потребител (представител на пазарния участник - търговски потребител „back office“ потребител) трябва да има достъп до REMIT данни (отчети и потвърждения за получаване), докладвани от платформата (или от трета страна POM от името на платформата) на ARIS за транзакциите, в които съответният пазарен участник влиза в платформата за търговия.

Платформата трябва да има функционалност, позволяваща на администратора на платформата (ГХБ потребител) да избира до кои пазарни участници (всички пазарни участници или конкретни) да бъде предоставен достъп до REMIT данните.

REMIT данните могат да бъдат предоставени на всички пазарни участници или само на пазарни участници, които са подписали споразумение за докладване с ГХБ като ОП.

Тези данни се предоставят на пазарните участници за период от най-малко 2 години в декриптиран формат.

„REMIT данните предоставени на пазарен участник“ означава докладите, представени от МПТ или от името на ГХБ на ARIS за конкретните транзакции/сделки с участието на съответния пазарен участник и съответните потвърждения за получаване, получени от ARIS.

Пазарните участници трябва да имат достъп до REMIT данните само за сделките, в които съответният пазарен участник е участвал, а не за REMIT данни за сделки с други пазарни участници, които не са участвали в сделки със съответното лице.

Приложение 1: Определения

„ACER“ или **„Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори“** е създадена от Третия енергиен пакет цел по-нататъшен напредък в завършването на вътрешния енергиен пазар в ЕС както за електричество така и за природен газ. Ролята на агенцията е да насърчава сътрудничеството между европейските енергийни регулатори и да работи за интеграция на пазара и хармонизиране на регулаторните рамки за постигане на целите на енергийната политика на ЕС.

„Кандидати“ означава юридически лица, които са в процес на кандидатстване с ГХБ, за да бъдат приети за членове.

„ARIS“ означава REMIT информационната система на ACER.

„Споразумение за балансиране“ означава споразумение с ОПС да предостави ПГ, необходим за задоволяване на краткосрочните колебания в търсенето или предлагането на ПГ, когато такова предлагане не е достъпно чрез КСП.

„Пазар на ГХБ“ означава изцяло електронен, организиран пазар, търгуван на платформата за търговия, предлагащ търговия с природен газ с непрекъснати спот продукти за доставка на природен газ в България и други услуги, които се одобряват от ГХБ в допълнение към краткосрочните стандартизирани продукти по NC Bal.

„Пазарни правила на ГХБ“ или **„Правила за работа на платформа за търговия на природен газ на ГХБ“** са правилата, по които ГХБ предоставя услуги на членове, а членовете търгуват на платформата за търговия. Кодексът е част от пазарните правила. В случай на несъответствие Пазарните правила имат предимство пред Споразумението за членство.

„Потребители на ГХБ“ са оторизирани представители на ГХБ, които имат достъп до МПТ чрез ГХБ.

„Български правила за балансиране“ са Правилата за балансиране на пазара на природен газ, приети от КЕВР.

„Български правила за търговия“ са Правилата за търговия с природен газ, приети от КЕВР.

„CEGH“ означава Централен Европейски Газов Хъб АГ.

„Клирингова къща“ означава финансова институция, сформирана за улесняване на обмена (т.е. клиринга) на плащания, ценни книжа или производни сделки. Клиринговата къща стои между двама членове на ПТ с цел да намали риска определена фирма-член да не изпълни задълженията си за търговски сетълмент.

„Клирингово членство“ означава приемане за член в клирингова къща.

„Договор(и)“ означава договори за покупка или продажба на продукт за природен газ, търгуван на ПТ както е определено в Пазарните правила и Пазарните уведомления (както е приложимо).

„Контрагент“ означава контрагент/страна по сделка на ПТ (като купувач или продавач).

„ОРС“ или **„Оператор на разпределителна система“** означава дружество, притежаващо лиценз за експлоатация и поддръжка на газоразпределителна мрежа.

„КЕВР“ означава Комисия по енергийно и водно регулиране в България, обществен независим административен орган, който има различни функции, включително лицензиране и надзор на дружества в сферата на електроенергия, природен газ и водоснабдяване.

„Газов ден“ означава период от двадесет и четири (24) часа, започващ в 7:00 местно време в съответния ден. Текущият газов ден е обозначен Д. Предходният газов ден е обозначен Д-1.

„Членове“ са юридически лица, които са кандидатствали и са били одобрени от ГХБ да търгуват на ТП на ГХБ.

„Споразумения за членство“ означава споразумения между ГХБ и членове, уреждащи достъпа до ПТ, включително изискванията и процедурата за търговия на договори.

„MLTP“ (МПТ) означава многостранна платформа за търговия на ГХБ.

„NC Bal“ или **„Регламент (ЕС) № 312/2014“** е Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

„НГПМ“ е българската национална газопреносна мрежа, чиято основна функция е преноса на природен газ до клиенти, разположени в рамките на България и свързани с мрежата, както и свързани с различни ИТ в рамките на България. НГПМ е собственост на и се експлоатира от Булгартрансгаз ЕАД.

„ГМТП“ или **„Мрежа за транзит на природен газ“** е българската газопреносна мрежа за транзитен пренос, чиято основна цел е да даде възможност за транзитен пренос на природен газ от българо-румънската граница до границите на България с Турция, Гърция и Македония. Използва се и за пренос на природен газ до клиенти, разположени в рамките на България и свързани с мрежата, както и свързани с различни ИТ в България. ГМТП е собственост на Булгартрансгаз ЕАД.

„Доставчик на ликвидност“ означава лице, сключило споразумение с оператора на борсовия пазар за природен газ за търсене и предлагане на природен газ с цел осигуряване на ликвидност на борсовия пазар за природен газ.

„Локална точка“ или **„ЛТ“** означава физическа точка на междусистемно свързване в мрежата, където се търгуват локални продукти.

„Маркетмейкър“ означава лице, сключило споразумение с оператора на борсовия пазар за природен газ за търсене и предлагане на количества природен газ с цел осигуряване на ликвидност на борсовия пазар за природен газ и формиране на ценови сигнали.

„Пазарен участник“ или **„ПУ“** означава дружество, присъстващо на пазара на ГХБ в качеството си на купувач или продавач (или и двете), която сключва сделки с природен газ на пазарен принцип на пазара на ГХБ.

„МОП“ или **„Място за организиран пазар“** означава (а) многостранна система, която обединява или улеснява обединяването на множество интереси на трети страни за покупка и продажба на енергийни продукти на едро по начин, който води до договор; (б) всяка друга система или съоръжение, в която множество интереси на трети страни за покупка и продажба на енергийни продукти на едро могат да си взаимодействат по начин, който води до договор. Това включва борси за електроенергия и газ, брокери и други лица, които професионално организират транзакции и места за търговия, както са определени в член 4 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.

„Оферта“ означава електронен документ, с който член представя цената и количеството, за което се стреми да сключи сделка в договор.

„REMIT“ означава Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, който е регламент на ЕС, предназначен да увеличи прозрачността и стабилността на европейските енергийни пазари, като в същото време се бори с търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара. Този регламент налага задължение за отчитане на сделки при определени обстоятелства.

„REMIT IR“ или **„Регламент за изпълнение на REMIT“** е Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията от 17 декември 2014 година за прилагане на член 8, параграфи 2 и 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

„РОМ“ или **„Регистриран отчетен механизъм“** в рамките на системата за съответствие REMIT означава лице, което докладва търговските данни (записи на транзакции и оферти за търговия) и/или основни данни, от името на участник на пазара, директно на ACER и изпълнява изискванията за регистрация и отчитане на ACER.

„Правила за достъп“ са Правилата на КЕВР за предоставяне на достъп до газопреносни и/или газоразпределителни мрежи и достъп до съоръженията за съхранение на природен газ.

„КСП“ или **„Краткосрочен стандартизиран продукт“** означава непрекъснато търгуван краткосрочен стандартизиран продукт, търгуван на ПТ.

„ПТ“ или **„Платформа за търговия“** е електронна платформа, поддържана и управлявана от оператор на платформа за търговия, чрез която търговските участници могат да обявяват и приемат, в т.ч. да изменят и оттеглят, оферти за покупка и продажба на природен газ за посрещане на краткосрочните колебания на търсенето и предлагането на природен газ, съгласно условията, приложими на ПТ, и на която ОПС търгува с цел извършване на действия за балансиране.

„Търговец“ означава лице, определено от член да търгува на ПТ от тяхно име и/или действа под тяхно ръководство за сметка на члена (собствени сделки) или от името на члена за сметка на трета страна.

„Календар за търговия“ е календар, публикуван на интернет страницата на ГХБ, определящ търговски и нетърговски дни (включително официални празници) и показващ информация за търгуемите продукти, включително начални дати и конкретни продукти, за които те се прилагат.

„ОПС“ или **„Оператор на газопреносна система“** означава физическо или юридическо лице, което извършва дейност по пренос и отговаря за експлоатацията, осигурява поддръжката и при необходимост развива газопреносната система в даден район, и, където е приложимо, взаимовръзките с другите системи, като осигурява дългосрочната способност на системата да посреща разумните търсения за пренос на природен газ. По отношение на ГХБ, Булгартрансгаз е ОПС.

„ВТТ“ или **„Виртуална търговска точка“** означава условна точка, в която участници на пазара могат да търгуват с природен газ в съответна пазарна зона, като в контекста на ГХБ това е НГПМ или пазар, разположен в зоната за балансиране на НГПМ.

Приложение 2: Споразумение за членство

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЧЛЕНСТВО НА ГХБ ГАЗОВ ХЪБ БАЛКАН ЕАД

СПОРАЗУМЕНИЕ

Настоящото Споразумение за членство на ГХБ („Споразумение за членство“) влиза в сила в деня на подписването му от двете Страни

от и между

Газов хъб Балкан ЕАД, дружество, което оперира платформа за търговия на природен газ с основно място на стопанска дейност бул. „Панчо Владигеров“ № 66, район Люлин 2, София 1336, България, и вписано в Търговския регистър на България под номер ЕИК 205478458, надлежно представлявано от Кирил Равначки - изпълнителен директор (наричано по-долу за краткост „ГХБ“)

и

_____ дружество, учредено съгласно _____
законодателство, със седалище в _____ регистрирано в търговския
регистър на _____ под номер _____ ДДС номер
_____ надлежно представлявано от _____

наричано по-долу „Кандидат“),

наричани по-долу заедно „Страните“,

КАТО СЕ ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ:

Кандидатът изисква ГХБ да му осигури достъп до пазара на ГХБ [краткосрочен сегмент] [и/или] [дългосрочен сегмент], [да участва от свое име] [и/или] [от името на трети страни], както е определено в „Правилата за работа на платформа за търговия на Газов хъб Балкан ЕАД“ и приложенията към тях („Пазарните правила“), като ГХБ се съгласява да предостави достъп в съответствие с условията на настоящото Споразумение за членство.

ДОГОВОРЕНИ УСЛОВИЯ

1. Кандидатът се задължава винаги да действа в съответствие с разпоредбите на Пазарните правила и настоящото Споразумение за членство.
2. Страните сключват настоящото Споразумение за членство, което включва Пазарните правила, включително всичките му Приложения (Версия 1.0).

3. Кандидатът (а когато заявлението е успешно, ГХБ членът) удостоверява и гарантира точността и достоверността на цялата документация, представена на ГХБ в подкрепа на членството му, и във връзка с нейното съответствие с правилата и регламентите.
4. Кандидатът (ГХБ членът, когато е приложимо) дава следните гаранции и декларации в момента на подаване на заявлението си и те се повтарят по време на членството му като член на ГХБ:
  - а) че са надлежно организирани в съответствие със законите на юрисдикцията им за учредяване;
  - б) че подписването и изпълнението на Споразумението за членство и Пазарните правила: (i) са в рамките на техните законови правомощия и са одобрени от всички мерки, изисквани съгласно техните подзаконови нормативни актове; (ii) не изискват да се прави депозит с правителствена организация, агенция или администрация или свързани с такива институции; и (iii) не засяга или нарушава приложимите законови или регулаторни разпоредби или техните собствени нормативни документи или договор, заповед, разпореждане, решение или друга правно обвързваща процедура;
  - в) че те не подлежат на арбитраж или съдебни действия или производства или на други административни или други мерки, които биха могли да доведат до очевидно и съществено влошаване на бизнес дейностите им, техните активи или финансово им състояние или биха могли да повлияят на валидността или правилното изпълнение на Споразумението за членство и правилата и регламентите;
  - г) че се задължават да вземат под внимание и да се съобразяват с всички съобщения, издадени от ГХБ като пазарни известия;
  - д) че се задължават незабавно да информират ГХБ за всички промени, свързани с представените по-горе декларации;
  - е) че са компетентни и подходящи да оперират на пазара и че част от техния персонал притежава уменията и квалификациите, необходими за изпълнение в съответствие с Правилата и регламентите на ГХБ, както и за установяване и управление на адекватни вътрешни процедури и контрол във връзка с планирания бизнес на пазара на ГХБ. И по-специално, са наясно с потенциално променливия характер на договорите на ГХБ и приемат рисковете, произтичащи от използването им;
  - ж) че имат стабилен бизнес, подходящ за допускане до членство;
  - з) че отговарят на техническите изисквания, посочени от ГХБ;
  - и) че имат достатъчни ресурси за ролята, която възнамеряват да изпълняват в ГХБ;
  - й) че отговарят на всеки друг критерий, по-специално от финансов характер, който може да бъде определен от ГХБ;
  - к) че са направили свой собствен анализ на получените документи и на ползите и рисковете, особено на тези от икономически, правен или данъчен характер, които могат да произтичат от Пазарните правила и от всеки договор, като имат необходимите знания, опит и необходимите умения;
5. Кандидатът (членът, ако е приложимо) се задължава незабавно да предостави актуална информация на ГХБ всеки път, когато има промяна или изменение в

- обстоятелствата му (или в тази на трети клиент, от чието име действа), които може да имат съществено значение за ГХБ както и продължаването на членството и участието му в ГХБ, както е допълнително предвидено в Пазарните правила.
6. В случай на вече съществуващо Споразумение за членство между ГХБ и кандидата, настоящото Споразумение за членство замества и отменя вече съществуващото Споразумение за членство.
  7. В случай на неизпълнение от страна на Кандидата(членът, ако е приложимо), ГХБ си запазва правото да налага приложимите санкции и неустойки съгласно разпоредбите на Пазарните правила, включително и без ограничение до преустановяване или прекратяване на Споразумението за членство.
  8. В подкрепа на гореизложеното се подписва настоящото ГХБ Споразумение от надлежно упълномощени представители на Страните.
  9. С подписването на Споразумението за членство Клиентът потвърждава, че напълно разбира всички условия и ги приема.

Приложения: Пазарни правила на ГХБ, включително Приложенията към тях (Версия 1.0)

ДОГОВОРЕНО ОТ [ИМЕ НА КАНДИДАТА] Подписано от упълномощен представител За и от името на Кандидата	ДОГОВОРЕНО ОТ ГАЗОВ ХЪБ БАЛКАН ЕАД
--	--

От: *[Вписва се име на упълномощено лице]*
Длъжност: *[Вписва се длъжност на упълномощено лице]*
Дата: *[Вписва се]*

Подписано от упълномощен представител
За и от името на Газов Хъб Балкан ЕАД

От: *[Вписва се име на упълномощено лице]*
Длъжност: *[Вписва се длъжност на упълномощено лице]*
Дата: *[Вписва се]*

Приложение 2А: Регистрационна форма

РЕГИСТРАЦИОННА ФОРМА

Заявление за членство в ГХБ

Този формуляр е неразделна част от документите за членство в ГХБ и трябва да бъде попълнен от Кандидата в цялост. Моля, обърнете внимание, че всички полета, отбелязани със звездичка (*) са задължителни.

1. Данни за дружеството

Име на дружеството (юридическо лице)*	
EIC*	
ACER код*	
Интернет страница	
Адрес на управление*	
Улица*	
Град*	
Пощенски код*	
Държава*	
Име на основно лице за контакт*	
Тел.	
Ел. поща*	
Факс:	

2. Данни на клона (ако е приложимо**)

Име на клона	
Интернет страница	
Адрес на управление	
Улица*	
Град	
Пощенски код	
Държава	
Име на основно лице за контакт	
Тел.	
Ел. поща	
Факс:	

**Моля попълнете тези полета, ако действията, свързани с членството в ГХБ ще се извършват от клона на регистрираното дружество.

3. Оперативни данни

Диспечер (24/7)*
Данни за контакт

Име*
Тел.*
Мобилен тел.*
Ел. поща*

Търговски/Фронт офис
Данни за контакт

Име
Тел.
Мобилен тел.
Ел. поща

Оперативен
Данни за контакт

Тел.
Мобилен тел.
Ел. поща

Оперативен
Данни за контакт

Тел.
Мобилен тел.
Ел. поща

Код на шипъра (по избор) (ако е наличен)
Код на шипъра (по избор) (алтернативен)

4. Търговски данни

Упълномощен(и) търговец(търговци)*
(Име/Данни за контакт)

Акционери/
Действителни собственици*

Кандидатът желае да участва в
следния(следните) пазарен(пазарни)
сегмент(и)*: (i) краткосрочен сегмент;
(ii) дългосрочен сегмент; и/или (iii) ПОГ

Кандидатът желае да участва*:
(i) от свое име и за своя сметка; или (ii) от
името на трета страна:

Б. Финансови данни

Име на дружеството*	
Адрес за изпращане на фактурите*	
Улица*	
Град*	
Пощенски код*	
Държава*	
Основна ел. поща	Ел. поща*
	Факс

Back Office*	Име*	
Данни за контакт	Тел.*	
	Ел. поща*	
	Факс	

Back Office	Име	
Данни за контакт	Тел.	
	Ел. поща	
	Факс	

ДДС №*	
Регистрирано в*	
Регистър на дружествата №*	

Б. Банкова информация

Име на банка* Адрес	
Пощенски код	
Град	
Държава	
Номер на сметката	
Банков код	
IBAN*	
SWIFT код*	

7. Задължителни допълнителни документи

- **Настоящо** нотариално заверено извлечение от Търговския регистър (оригинал, не по-стар от 30 календарни дни заедно с превод на английски или български език, ако е необходимо).
- **Актуално състояние** от местната данъчна служба (с превод на английски или български език, ако е необходимо), с което се потвърждава, че дружеството, което се регистрира, няма открит данъчен баланс.
- **Свидетелство за място на пребиваване** от местната данъчна служба (ДДС администрация), ако е необходимо.
- При поискване от страна на ГХБ: балансните отчети за последните 3 данъчни години

ГХБ си запазва правото да изисква допълнителни документи и доказателства по своя преценка.

Забележка: Моля да се уверите, че заявлението Ви е попълнено в цялост и отговаря на спецификациите на този формуляр. Няма да се обработват непълни или несъответстващи на спецификацията заявления.

С настоящото, дружеството-кандидат потвърждава, че информацията, съдържаща се в настоящата регистрационна форма, е пълна и вярна и че освен информацията, оповестена в настоящето, няма споразумения, договори за обезпечение или други важни факти, които биха могли да повлияят на оценката на подаденото заявление.

Регистрационната форма на ГХБ е попълнена:

на: _____

от: _____

от името на Кандидата

Правно обвързващ подпис:

(Име и подпис)

Приложение 3: Ценова листа

1. Годишни такси и такси за транзакции

Членът на ГХБ е отговорен за плащанията към ГХБ на посочените по-долу фиксирани и/или променливи такси и разходи.

Фиксирани такси		
Вид на таксата	Класическа	Основна
Еднократна регистрационна такса	5 000 лв.	5 000 лв.
Месечна такса	1 000 лв./месец	0
Допълнителна потребителска месечна такса	500 лв./МВтч	0
Инициаторска такса за нестандартен продукт	1 000 лв.	1 000 лв.
Такса обучение	500 лв.	500 лв.
Такси за транзакции		
Вид на таксата	Класическа	Основна
Такса за сделка за продукти в рамките на деня и продукти за ден напред	0,04 лв./МВтч	0,50 лв./МВтч
Такса при отмяна	1 000 лв.	1 000 лв.

Всички такси са без ДДС.

Класическа такса = приложима за членовете на ГХБ, които са се абонирали за годишния план на таксите

Основна такса = приложима за членовете на ГХБ, които не са се абонирали за годишния план на таксите.

В случай че член на ГХБ реши да премине от един план към друг, условията са следните:

- ✓ При преминаване от базов към класически план, това може да се случи във всеки един момент, като не е необходимо да се чака началото на следващия календарен месец. В този случай членът на ГХБ заплаща приложимата такса за целия текущ месец.
- ✓ При преминаване от класически към базов план, това може да се случи от началото на следващия календарен месец

2. Плащане на такси

Месечните такси се заплащат до пето число на календарния месец, с изключение на Споразумения за членство, сключени след пето число на календарния месец, като в този случай се дължи пълна месечна такса, която се заплаща до 3 работни дни от датата на сключване на Споразумението за членство.

В случай на прекратяване на Споразумението в рамките на месеца, целият текущ месец се таксува.

В съобщение до пазарните участници относно цените и отстъпките може да се определят различни условия на плащане от посочените по-горе.

Таксите за трансакции се определят и фактурират за календарен месец. При наличие на глоби или други такси, същите се определят и фактурират след ефективното предоставяне на услугите.

След изтичане на крайния срок за плащане ГХБ начислява лихви за просрочени плащания в размер на един и половина пъти по законната ставка.

3. Условия за плащане

Фактурите се изпращат по електронна поща (е-фактура). Фактури могат да се издават и на хартиен носител и да бъдат изпратени по пощата при поискване от член на ГХБ, като съответният член следва да поеме транспортните и куриерски разходи. Срокът за плащане е петнадесет (15) календарни дни от датата на издаване на фактурата. Таксите се събират от ГХБ.

Всички суми са в български лева /лв./. Те могат да бъдат преразгледани от ГХБ ЕАД и ценовата листа ще бъде актуализирана, след което ГХБ ще информира по надлежен начин всички ГХБ членове за новото разписание на таксите. Новото разписание на таксите се изпраща до пазарните участници посредством пазарно известие, публикувано на интернет страницата на ГХБ. Датата на валидност на такава промяна е началото на следващия календарен месец, като съответната промяна следва да бъде оповестена най-малко 7 календарни дни по-рано.

Приложение 4: Краткосрочен сегмент

1. Допустими продукти

1.1. Спецификации на продукта

На пазара на ГХБ, спот сегмент, краткосрочни стандартизирани продукти (наричани по-долу „спот продукти“) се предлагат съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (NC BAL), както следва:

В рамките на следващия час (СЧ)

Продуктът в рамките на следващия час (СЧ) е класифициран като краткосрочен продукт в рамките на деня. Освен ако не е класическия продукт за остатъка от деня, той позволява единствено доставка в рамките на един и същи час. Параметрите на продукта в рамките на следващия час са, както следва:

- ✓ Време за изпълнение: 3 часа от следващия час след сделката
- ✓ Време на доставка: 1 час (съгласно времето за изпълнение и матуритета)
- ✓ Вид натоварване: Основно натоварване
- ✓ Парична единица: лв./МВтч
- ✓ Режим на търговия: Непрекъсната търговия
- ✓ Минимален размер на сделката: 1 МВтч/ч
- ✓ Часове за търговия: 24/7
- ✓ Цена (отбелязване): 0,05 лв./МВтч
- ✓ Матуритет: в следващите 24 часа
- ✓ Точки на доставка
  - ВТТ Национална газопреносна мрежа
  - ВТТ Газопреносна мрежа за транзитен пренос
  - Всяка локална точка (единствена иницираща страна БТГ)
- ✓ Размер на договора: почасов обем

В рамките на деня (ВД)

Този продукт е класифициран като краткосрочен продукт в рамките на деня. Може да се нарича и продукт за остатъка от деня. Сроктът за доставка продължава до края на текущия газов ден. Параметрите на продукта в рамките на деня (Д) са, както следва:

- ✓ Време за изпълнение: 3 часа от следващия час след сделката
- ✓ Срок на доставка: оставащите часове според времето за изпълнение до края на текущия газов ден
- ✓ Вид натоварване: Основно натоварване
- ✓ Парична единица: лв./МВтч
- ✓ Режим на търговия: Непрекъсната търговия
- ✓ Минимален размер на сделката: 1 МВтч/ч

- ✓ Часове за търговия: 24/7
- ✓ Цена (отбелязване): 0,05 лв./МВтч
- ✓ Матуритет: в следващите 24 часа
- ✓ Точки на доставка
  - ВТТ Национална газопреносна мрежа
  - ВТТ Газопреносна мрежа за транзитен пренос
  - Всяка локална точка (Само ОПС е инициатор)
- ✓ Размер на договора: часови обеми * оставащи часове до края на газовия ден съгласно времето за изпълнение

Trading period	Delivery period	Lead time / Delivery period															
		3 AM - 4 AM	4 AM - 5 AM	5 AM - 6 AM	6 AM - 7 AM	7 AM - 8 AM	8 AM - 9 AM	9 AM - 10 AM	10 AM - 11 AM	11 AM - 12 PM	12 PM - 1 PM	1 PM - 2 PM	2 PM - 3 PM	3 PM - 4 PM	4 PM - 5 PM	5 PM - 6 PM	6 PM - 7 PM
2 AM - 3 AM	24																
3 AM - 4 AM	23																
4 AM - 5 AM	22																
5 AM - 6 AM	21																
6 AM - 7 AM	20																
7 AM - 8 AM	19																
8 AM - 9 AM	18																
9 AM - 10 AM	17																
10 AM - 11 AM	16																
11 AM - 12 PM	15																
12 PM - 1 PM	14																
1 PM - 2 PM	13																
2 PM - 3 PM	12																
3 PM - 4 PM	11																
4 PM - 5 PM	10																
5 PM - 6 PM	9																
6 PM - 7 PM	8																
7 PM - 8 PM	7																
8 PM - 9 PM	6																
9 PM - 10 PM	5																
10 PM - 11 PM	4																
11 PM - 12 AM	3																
12 AM - 1 AM	2																
1 AM - 2 AM	1																

Ден напред/ Уикенд/ Отделен ден / Празник

Класическият продукт ден напред (ДН) е краткосрочен продукт, със срок на доставка от 24 часа в края на следващия работен ден. Разликата спрямо продукта уикенд (УИ), отделен ден (ОД) и национален празник (НП) е различния срок на доставка. Параметрите са едни и същи, а именно следните:

- ✓ Време на доставка:
  - ДН: Следващият работен ден от 07:00 EET/EEST (д+х) до 07:00 EET/EEST ((д+х)+1)
  - УИ: търгува се съгласно търговския календар, обикновено в петъчни дни с доставка от 07:00 EET/EEST (д+1) до 07:00 (д+3) EET/EEST
    - Празничните дни около уикенд (понеделници и петъци) са включени в продукта уикенд
  - ОД:
    - предлага се съгласно търговския календар, обикновено в петъчни дни:
      - събота: от 07:00 EET/EEST (д+1) до 07:00 EET/EEST (д+3)
      - неделя: от 07:00 EET/EEST (д+2) до 07:00 EET/EEST (д+3)
    - За групи от чуждестранни търговци:
      - ОД: от 07:00 EET/EEST (д+х) до 07:00 EET/EEST ((д+х)+1)
  - НП: от 07:00 EET/EEST (д+х) до 07:00 EET/EEST ((д+х)+1)

- ✓ Вид натоварване: Основно натоварване
- ✓ Парична единица: лв./МВтч
- ✓ Режим на търговия: Непрекъсната търговия
- ✓ Минимален размер на сделката: 1 МВтч/ч
- ✓ Часове за търговия: 24/7
- ✓ Цена (отбелязване): 0,05 лв./МВтч
- ✓ Точки на доставка
  - ВТТ Национална газопреносна мрежа
  - ВТТ Газопреносна мрежа за транзитен пренос
  - Всяка локална точка (единствена иницираща страна БТГ)
- ✓ Размера на договора:
  - ДН/ОД/НП: часови обем * 24 ч.
  - УИ: часови обем * 48 ч. (* 72 ч. или 96 ч. когато продуктите НП са включени в УИ)

Договорът за продукти ден напред е подвижен договор. Това означава, че продуктът ден напред автоматично променя срока на доставка в определен момент от деня (04:00 Д) EET/EEST (с изключение на събота, неделя и свързаните с тях празнични дни) и преминава на доставка в следващия работен ден. Видимото име на продукта винаги ще бъде „ден напред“, а не специфичната дата на доставка. Тази методология е общо стандартна в Западна Европа, като позволява по-добра съвместимост на търговията на по-късен етап.

Продуктите са описани в регистъра на офертите, както следва:

- ✓ Продукт в рамките на следващия час: „Часови“
- ✓ Продукт в рамките на деня: Д
- ✓ За ден напред: ДН
- ✓ Уикенд: УИ
- ✓ Събота: Събота
- ✓ Неделя: неделя
- ✓ Отделни дни: „xxx ДД/ММ/ГГГГ“ напр. „вторник, 30/04/2019“
- ✓ Национални празници: изписано име: напр. „Ден на труда“ (Официални празници и почивни дни)

Продуктите ДН/УИ/ВД/НП трябва да се определят предварително в годишен „Търговски календар“ и да се публикуват на интернет страницата на платформата в секцията за изтегляне. ГХБ следва да уведомява пазарния участник преди всеки продукт ВД и НП за комплекта налични продукти и техните срокове на търгуване и доставка.

Времеви продукти

Времевите продукти се разглеждат като стандартизирани спот продукти, които позволяват индивидуално определяне на срока на доставка в рамките на газовия ден. Тези продукти следва да се използват само от ОПС за целите на

балансирането. Което означава, че Булгартрансгаз е само инициращата страна, а допуснатите пазарни участници са само потвърждаващата страна.

- ✓ Време за изпълнение: 3 часа от следващия час след сделката
- ✓ Срок на доставка: съгласно времето за изпълнение от XX:XX ч. (д) до XX:XX ч. (д+X) в рамките на текущия газов ден
- ✓ Вид натоварване: Основно натоварване
- ✓ Парична единица: лв./МВтч
- ✓ Режим на търговия: Непрекъсната търговия
- ✓ Минимален размер на сделката: 1 МВтч/ч
- ✓ Часове за търговия: 24/7
- ✓ Цена (отбелязване): 0,05 Лв./МВтч
- ✓ Точки на доставка
  - ВТТ Национална газопреirosна мрежа
  - ВТТ Газопреirosна мрежа за транзитен пренос
  - Всяка локална точка
- ✓ Размер на договора: часови обем * индивидуален брой на часовете за доставка

Налични зони на доставка

Горепосочените продукти са налични за следните зони на доставка, съответно локални точки:

а) Виртуални търговски точки (балансови зони)

Всеки приет търговски потребител има право да иницира оферти за купуване/продаване и изпълнява вече видими оферти и на двете ВТТ.

ВТТ Национална газопреirosна мрежа

- 58Z--VTPN-NAT--1 21Y000000000026E

ВТТ Газопреirosна мрежа за транзитен пренос

- 58Z--VTPT-TRA--J 21Y000000000027C

б) Локални точки (ЛТ)

Достъпът до локални точки е ограничен само за шипърите. Чисти търговци не могат за участват, тъй като трябва да е подписан договор за пренос между пазарния участник и Булгартрансгаз.

Инициране на локална точка е ограничено единствено до БТГ. Всеки допуснат шипър има право единствено да потвърждава съществуващите оферти. По този начин, локалните точки са налични единствено за целите на балансирането на Булгартрансгаз. Налични са следните локални точки:

Негру вода 1/Кардам

- 21Z000000000159I

Негру вода 2,3/Кардам

- 21Z000000000160X

Кулата/Сидирокастро

- 21Z000000000020C

Русе/Гюргево

- 21Z00000000002798

ГИС Чирен

- 21Z0000000000349D

ГИС Галата

- 21Z0000000000375C

ГИС Долни Дъбник

21Z0000000000374E

Приложение 5: Ръководство за потребители на ПТ на ГХБ

1. Преглед на сделката

Този раздел на МПТ се използва за идентифициране на собствените сделки на ГХБ член. ГХБ член може да определи контрагента на всяка сделка и също така има възможност да уведоми ГХБ за отмяна на сделка. Всички сделки на пазарните участници са видими в прозореца „Общ преглед на сделките“ След изтичането на прозореца за анулиране, търговската информация вече не е анонимна и пазарният участник може да вижда цялата информация за контрагент. Възможно е пълната търговска история на собствената компания да се експортира в xml формат.

Структурата на този раздел е следната:

 Непотвърдени сделки (които все още могат да се анулират; анонимни);

 Потвърдени сделки (с информация за контрагента);

 Отменени сделки.

След като сделката бъде сключена в раздела за търговия, тя се показва в зоната за непотвърдени сделки. Все още не излиза информация за контрагента. След изтичане на времето за изтриване, сделката автоматично се премества в зоната за потвърдени сделки и вече е налична информация за контрагента.

В тази зона за потвърдени сделки е възможно да има персонализирана селекция от следните критерии:

 Продължителност;

 Зона на доставка/Точка;

 Продукт;

 Контрагент;

Всички сделки могат да бъдат експортирани в xml и pdf формат.

1.2. Регистър на офертите

Регистърът на офертите е мястото на търговия и се намира в менюто на платформата за търговия и е достъпно само за търговските потребители. Регистърът на офертите обикновено е изграден като матрица, където колоните представляват зоната на доставка, а редовете представляват продуктите за доставка (както е показано в примера по-долу).

Колонки

Колонките винаги показват съответните зони на доставка. По-нататъшно разделяне в колонката е необходимо за целите на сделката.

 Раздел купува (Пазарните участници заявява желание за покупка на природен газ):

- Обем за покупка: Часовият обем на офертата за покупка
- Цена „купува“ Цената за МВтч, на която пазарният участник желае да купува

 Раздел продава (Пазарният участник заявява желание за продажба на природен газ):

- Обем за продажба: Часовият обем на офертата за продажба

- Цена „продава“   Цената за МВТч, на която пазарният участник желае да продава

Раздел с информация за сделката:

- Последна цена: Цената на последната сделка за съответния продукт.
- Открита цена: Цената на първата сделка от текущия търговски ден
- Висока цена: Най-високата цена на сделка през текущия търговски ден
- Ниска цена: Най-ниската цена на сделка през текущия търговски ден
- Общо количество: Общ търгуван обем от текущия търговски ден

За да видите раздела с информация за сделката, кликане върху символ ще направи видима информацията по-горе.

Линии

Линиите винаги показват продуктите и съответните оферти. Офертата за продукти обикновено е от най-стария до най-новия продукт, включително приоритет и ликвидност на продуктите. Офертата за продукти в Регистъра на офертите е както следва:

За следващите часове

В рамките на деня

За ден напред

Уикенд

Отделни дни

Национални празници

За по-добра видимост и преглед, на екрана постоянно се показват само най-добрите оферти за покупка/продажба Ако търговски потребител желае да види цялата дълбочина на пазара (всички налични оферти), кликане върху символ прави всички поръчки видими и достъпни за търговия.

Примерен Регистър на оферти

Зона на доставка								
	Количество за покупка	Покупка	Продажба	Количество за продажба	Последна	Отворена	Висока	Ниска
СЧ								
ВД	500	40,00	43,00	150	40,05	38,95	40,05	38,85
ДН	60	41,00	41,02	120	41,01	42,00	42,00	41,01
	22	40,95	41,05	60				
	37	40,80	41,20	30				
УИ								

Регистърът на офертите и транзакциите са анонимни.

2. Видове роли на потребители

МПТ дава достъп на няколко типа потребители до различни раздели и различни функции (разрешения за достъп). Разрешенията за достъп се дават чрез ролеви модел, който може да бъде съответно коригиран.

2.1. Потребител на ГХБ (Администрация на ГХБ)

Потребителите от ГХБ („Потребители на ГХБ“) имат специален изглед, чрез който могат да следят функционалността на МПТ. Потребителите на ГХБ могат да виждат всички (не) потвърдени сделки и чрез използване на система за пътна сигнализация да следят състоянието на сделката. Потребителят на ГХБ е упълномощен представител на ГХБ и може да вижда информацията за сделки и общ преглед на търговската дейност на ПТ.

Тази роля е с администраторска и надзорна цел като налични са следните раздели:

- ✓ Търговска платформа, достъпна само за прочит, възможност за преглед от фирма;
- ✓ Управление на риска достъпно само за прочит (може да има разрешение да променя ръчно ограниченията и разрешенията от името на клиента);
- ✓ Пазарни данни;
- ✓ Преглед на сделката със специален изглед за следене състоянието на сделките;
- ✓ Достъп до REMIT данни - всички файлове с доклади, генерирани от платформата и предоставени на ARIS и всички отчетни документи за връщане, предоставени от ARIS;
- ✓ МПТ има функционалност, която позволява на администратора на платформата (потребител на ГХБ) да избира на кои пазарни участници (всички или конкретни пазарни участници) да се предоставят REMIT данни.

2.2. Търговски потребител – упълномощен представител на регистриран търговски партньор/пазарен участник

Този тип потребител имат достъп предимно до Платформата за търговия и раздел „Общ преглед на сделката“. Търговските потребители са единствените потребители, на които е разрешено да отменят сделки в разделите за преглед на сделката.

Има три различни роли за търговските потребители:

- ✓ Потребител на ВТТ: Тази роля позволява достъп до ВТТ и търговия (иницииране / потвърждаване) във всички продукти, с изключение на временните продукти (само потвърждаващ сделката). Този тип роля може да се използва от всеки депутат, вкл. това е единствената възможност за търговци на хартия да получат достъп до МПТ.
- ✓ Потребител на локална точка: Тази роля позволява достъп и търговия във всички локални точки (ЛТ) само като потвърждаващ сделката. Достъпът до ЛТ изисква споразумение на съществуващ шипър с БТГ. За тази роля не се допускат чисти търговци.
- ✓ ОПС потребител: Този потребител има право на достъп до всяка ВТТ и всички ЛТ като инициращ сделката и потвърждаващ сделката. Това е и единствено роля на потребителя да иницира временни продукти във всяка зона точка на доставка. Тази роля се използва само за БТГ в качеството му на ОПС.

2.3. Потребител по управление на риска - упълномощен представител на регистриран търговски партньор / пазарен участник

Тази роля разрешава определяне и контрол на риска в МПТ. Потребителят по управление на риска има изключително право на достъп до раздела за управление на риска (единственият друг тип потребител, който има право на достъп до този раздел, е

потребителят на ГХБ).

2.4. Потребител само с достъп до прочит - упълномощен представител на потенциален или съществуващ търговски партньор

Пазарни участници, които все още не са допуснати до търговия на МПТ, имат възможност да добият първоначална представа в раздела за платформа за търговия. Тази роля се използва също така, за да се даде възможност на лицата, допуснати като пазарни участници, само да виждат екрана и дейността на пазара. Ролята допускаща прочит позволява достъп до платформата за търговия.

2.5. Потребител Back Office - упълномощен представител на регистриран търговски партньор/пазарен участник

Този вид роля се използва за потребителите на допуснати пазарни участници за достъп до сделките, извършвани от собствената им компания за последващо финансово уреждане. Освен това, за този вид роля са налице пазарни данни. Тази роля има достъп до следните раздели на МПТ:

- ✓ Раздел Общ преглед на търговията без възможност за изтриване
- ✓ Раздел Пазарни данни
- ✓ Достъп до REMIT данни (подадени в ARIS) за сделките, в които е участвал съответният пазарен участник.

3. Регистрация на МПТ

3.1 Регистрация на МПТ за мрежовите потребители (МП)

Информацията, необходима за регистрация на пазарен участник на МПТ е посочена по-долу:

- ✓ Наименование на компанията;
- ✓ ACER код;
- ✓ EIC код;
- ✓ Код по ДДС;
- ✓ Единен идентификационен код;
- ✓ Адрес на централния офис (град, пощенски код, улица, държава);
- ✓ Име на представител на компанията;
- ✓ Ел. поща на представител на компанията;
- ✓ Тел. номер на представител на компанията;
- ✓ Лице за контакт;
- ✓ Ел. поща на лицето представител;
- ✓ Тел. номер на лицето представител;
- ✓ Данни за банковата сметка (финансова институция за водене на счетоводство, IBAN, SWIFT код);
- ✓ Роля на МПТ (потребител на ВТТ, потребител на локална точка, потребител ОПС или потребител само с достъп до прочит).

3.2. Регистрация на потребители на МПТ за всички видове потребители

Информацията, необходима за регистрация на Потребители на МПТ е посочена по-долу:

- ✓ Име:

- ✓ Длъжност:
- ✓ Телефонен офис номер;
- ✓ Номер на мобилен телефон;
- ✓ Адрес за кореспонденция:
- ✓ Роля на потребителя (Търгуващ потребител, Потребител по управление на риска, Потребител Back office или потребител само с достъп до прочит).

4. Технически правила за достъп

4.1. Конфигурация, лицензии и поддръжка

4.1.1. Минимална необходима конфигурация на оборудването за член на ГХБ

Членовете на ГХБ следва да имат следния хардуер и софтуер.

Една от следните операционни системи:

- Microsoft Windows Vista Business;
- Microsoft Windows 7

Процесор: 2 GHz Pentium class Intel Dual Core или еквивалентен процесор

Памет: поне 2 GB RAM, 100 MB свободно пространство на твърдия диск

Софтуер: Internet Explorer версия 6 или по-висока

MS Excel 2007, 2010, 2013 (MS Excel Viewer не се поддържа)

Мрежови изисквания:

- Постоянна интернет връзка
- Препоръчва се минимална скорост на връзката от 256 Kbit/s или по-висока
- Целият трафик е шифрован.

4.1.2. Оперативна и техническа документация

ГХБ предоставя на членовете на ГХБ „Ръководство за потребителя“, което подробно описва използването на уеб достъпа до ГХБ платформата за търговия. Актуализациите на „Ръководството за потребителя“ се публикуват от ГХБ на интернет страницата му, когато е необходимо.

4.1.3. Оперативна поддръжка

За да се улесни подобна комуникация и за да се спазят исканията на членовете на ГХБ, ГХБ предоставя услуга за оперативна поддръжка, която може да бъде предоставена по телефона. Телефонният номер и работните часове се съобщават чрез известие до пазарните участници.

4.2. Комуникации

4.2.1. Нормална процедура

	Предаване на оферти	Публикуване на транзакции
Програма	Всеки работен ден	Непрекъснато

Изпращач	Членове	ГХБ
Получател	ГХБ	Членове
Изпратена информация	Цена	Референтни цени
	За контакти:	Обеми
	Количества	Отворен интерес / търгуван обем
Използвана основна система	Платформа за търговия	Платформа за търговия
Използвана вторична система	Ел. поща:	Ел. поща:

4.2.2. Резервни процедури

При възникване на технически проблеми:

 Засегнат(и) член(ове) на ГХБ следва незабавно да информират ГХБ в съответствие с условията, посочени в известието до пазарните участници за проблеми при въвеждане, изпращане или получаване на данни от търговската система;

 и обратното, ГХБ уведомява своите членове за всяко общо прекъсване на своите системи в съответствие с условията, посочени в съответното известие до пазарните участници.

Ако търговската система не е налична:

 оферти могат да се изпращат по ел. поща, ако ел. пощата е получена от ГХБ, както е посочено в известието до пазарните участници, 10 минути преди края на откритата търговска сесия. Тези оферти могат да бъдат въведени в системата след идентифициране на дадения търговец;

 в такива случаи и ако ГХБ реши да запази търговията, офертите ще бъдат въведени ръчно от ГХБ, от името на членовете на ГХБ. Такива оферти са задължителни за членовете на ГХБ. ГХБ не носи отговорност за грешки в такива случаи, освен ако те са умишлени или в резултат на груба небрежност.

5. Цени

5.1. Референтни цени

Референтната цена ще бъде публикувана за всички продукти. Системата автоматично ще сигнализира на звеното „Пазарен надзор“ в случай на сделка на цена под или над референтната цена за съответния ден +/- определен от ГХБ процент в диапазона между 5 и 15% с оглед предотвратяване на евентуални пазарни манипулации и грешки.

Минималните, максималните, както и последно търгуваните цени, ще бъдат публикувани на непрекъсната база.

5.2. Методика за определяне на референтна цена

ГХБ публикува референтни цени в края на деня (КД). Метода за определяне на референтна цена на ГХБ е описан в съответните уведомления до пазарните участници, публикувани от ГХБ.

5.3. Пределни цени

Пределните цени за съответния газов ден се изчисляват като комбинация от всички продукти на двете виртуални точки за търговия:

- ✓ Национална газопрепосна мрежа
- ✓ Газопрепосна мрежа за транзитен пренос

Винаги се изчисляват две пределни цени:

- ✓ Цена на природен газ за балансиране в случай на положителен дисбаланс P_{NGB}^P
- ✓ Цена на природен газ за балансиране в случай на отрицателен дисбаланс P_{NGB}^N

Пределните цени винаги се изчисляват за всички сделки във всички нематериални продукти на двете ВТТ за един газов ден. Това означава, че пределната цена може първо да бъде създадена от продукта ДН/Уикенд и може да се променя с времето с търговията на продукти в рамките на деня (Д) и продукти в рамките на следващия час (СЧ), докато не бъдат установени крайните пределни цени.

Пределните цени се изчисляват по следния начин:

- Цена на природен газ за балансиране в случай на положителен дисбаланс P_{NGB}^P в деня Д е равна на по-малката от следните стойности:
  - най-ниската от всички сделки, при които ОПС е страна за съответния газов ден
  - стойността, генерирана по формулата (мин. от 3 сделки):

$$\frac{\sum_i^n P_i \cdot V_i}{\sum_i^n V_i} - SA \cdot \frac{\sum_i^n P_i \cdot V_i}{\sum_i^n V_i}$$

където:

P_i – цена, отчетена за i^{th} сделка за деня, Лв./МВтч

V_i – обем, отчетен за i^{th} сделка за деня, MWh

SA – малка корекция (към момента 8%, параметърът подлежи на промяна на платформата от ГХБ потребител, задавайки % и времеви период)

- Цена на природен газ за балансиране в случай на отрицателен дисбаланс P_{NGB}^N в деня Д е равна на по-високата от следните стойности:
  - Най-високата цена от всички сделки, при които Оператора е страна за съответния газов ден
  - стойността, генерирана по формулата (мин. 3 сделки):

$$\frac{\sum_i^n P_i \cdot V_i}{\sum_i^n V_i} + SA \cdot \frac{\sum_i^n P_i \cdot V_i}{\sum_i^n V_i}$$

където:

P_i – цена, отчетена за i^{th} сделка за деня, Лв./МВтч

V_i – обем, отчетен за i^{th} сделка за деня, MWh

SA – малка корекция (към момента 8%, параметърът подлежи на промяна на платформата от ГХБ потребител, задавайки % и времеви период)

- В случай на неизпълнение на 3 сделки с кумулативен обем не по-малък от 300 МВтч и ако ОПС не е сключил сделки, се прилага член 22, ал. 4 от BAL NC, като цените се определят, както следва:

- Цена на природен газ за балансиране в случай на положителен дисбаланс

$$P_{NGB}^P = P_{pp} - SA \cdot P_{pp}$$

- Цена на природен газ за балансиране в случай на отрицателен дисбаланс

$$P_{NGB}^N = P_{pp} + SA \cdot P_{pp}$$

където:

P_{pp} – продажна цена на природния газ, одобрена за обществения доставчик, за продажба на природен газ на крайни снабдители и клиенти, свързани към газопреносната мрежа, приложими за съответния ден, когато не е включена цената на капацитета и на стоката. P_{pp} фиксирана цена от НРО, подлежаща на промяна от ГХБ с определен времеви период

SA – малка корекция (към момента 8%, параметърът подлежи на промяна на платформата от ГХБ потребител, задавайки % и времеви период)

5.4. Цени на сетълмента

Дневната спот-цена на сетълмента се изчислява като комбинация от двете виртуални точки за търговия:

- Национална газопреносна мрежа
- Газопреносна мрежа за транзитен пренос

Цената на сетълмента се изчислява върху съответните сделки, изпълнявани за продуктите ДН и Уикенд по време на търговския прозорец на двете ВТТ. За изчисляване на дневните цени на сетълмент се прилага следният подход:

Изчисление при сключване на 3 или повече сделки:

Ако по време на търговския прозорец са сключени три или повече сделки за съответния продукт, „среднопретеглената цена“ (VWAP) на тези транзакции ще бъде определена като цената на сетълмента. Отменени сделки не се вземат под внимание.

$$SP = \frac{\sum_{i=1}^z (Close_i \cdot Volume_i)}{\sum_{i=1}^z Volume_i}$$

SP	...	Цена на сетълмента	[Лв./МВтч]
Close	...	цена на сделка	[Лв./МВтч]
Volume	...	обем на сделка	[МВтч]
z	...	брой сделки	

Изчисление при сключване на по-малко от 3 сделки:

ДН Цена на сетълмент = КД пределна цена (на база ден напред (ДН))

5.5. Правила за определяне на такса дневен дисбаланс

Въз основа на сключените сделки с цел балансиране, за всеки газов ден се определят

такси за дисбаланс.

БТГ публикува определените такси за дисбаланс в съответствие с Глава V на BAL NC, като взаимоотношенията между членовете на ГХБ и БТГ се уреждат чрез сключването на Договор за балансиране и на Договор за участие на БТГ, предложени от БТГ, съгласно приложимите правила на ОПС, националното и европейското законодателство.

5.6. Прилагане на правилата за ценообразуване

ГХБ носи отговорност за загуби, произтичащи от прилагането на Правилата за ценообразуване, всяка неточност в публикуваните референтни цени или корекции или промени или други действия или бездействия. ГХБ бъде единствен собственик на всички права, свързани със състава и метода на изчисляване на референтните цени.

ГХБ праща информация на БТГ само до степента, необходима за изчисляване на таксата за дневен дисбаланс, като запазва анонимността и поверителността на търговската тайна. БТГ няма право да съобщава препратената информация на трети страни без предварително писмено съгласие на ГХБ. ГХБ не носи отговорност за загуби, произтичащи от дневните такси за дисбаланс.

ГХБ не носи отговорност за загуби, произтичащи от прилагането на Правилата за ценообразуване, всяка неточност в публикуваните референтни цени или действителните корекции или промени, или всяко друго действие или бездействие.